

ГДИАНКДІВІАС

КОМІТЕТЪ

208 / 8

162 / 26

1140 / 26

262 / 16

180

2

200 minutes

Коллекция вышесказанного. Пункт 17. 10
высказанного д-р. Морозов. Коллекция изд.
И. В. Смирнов, 1928.

РЕВОЛҮТСІЈА ҒЫЛАНКЫВЈАС

ІНТЕРНАТСІОНАЛ

Сувт, четчы јорѡм, дорѡм војтыр!

Сувт, шыгы кулыг, бѡрдыг јѡз!

Пѡг вѡртѡ пуѡд, палѡд ојбыр,

Мед гѡлѡм ѡзјѡ бѡын-моз.

Став мувыв пѡжсѡ җѡкѡз гѡрам,

Лѡк вуҗсѡ бертам—мед оз пет;

Мѡ долыд-олѡм вылыг дорам:

Код вѡлі шыг, мед лоас пѡт.

Тажѡ кыпѡдчѡм мѡјан

Мувыв мед-бѡрја коз.

Сувт, ужалыг-јѡз-пѡјан,

Став ембур аслыд бѡст!

Оз сетны сарҗас лѡчыд-олѡм,

Оз кѡссы јенган ѡнѡмтор,

Ас-вынѡн бѡстны быдѡн колѡ,

Став тѡлыг песгыг мѡјан-дор.

Мед мынлас горшыг чорыд-гѡрѡд,

Мед му-пыр мунас мустѡмтор,

Бѡст мувыв-пѡжсѡ путкылт, пѡрѡд,

Јон-даг-пѡг-вывгыд шудтѡ дор!

Тажѡ кыпѡдчѡм мѡјан

Мувыв мед-бѡрја^с коз.

Сувт, ужалыг-јѡз-пѡјан,

Став ембур аслыд бѡст!

Мыҗ муыс лептө—ставыс миҗан.
Быд ужсө вермө вына соҗ.
Став дыша-горшсө пөдтам биөн,
Kodi оз ужав, мед оз соҗ.
Оз зев дыр курксы кырныш-чукөр,
Ми регыд индам оланін.
Быд асыв савкјө кыа југөр,
Гөрд-миҗа-шонди гетас вын.
Тажө кыпөдчөм миҗан
Муыв мед-бөрја коғ.
Сувт, ужалыс-јөз-пиҗан,
Став ембур аслыд боғт!

Илла-Вао.

ТОМ УЖАЛЫГ ЈӨЗ

(Сывгө „Молодая Гвардия“-моз).

Вај тувтчөј воғө, јортјас,
Гөрд југыд-кыалан:
Пөг гөлөма том мортјас,
Туж воғтө југыдлан.
Мед гөлөмјасныд вөлі көрт,
Мед плагным өзјө би-коғ гөрд
Том тільгыс-песгыс војтырлөн,
Göd-ужөн олыгөн.
Ми агным ставсө төдлім,
Ми төдлім гөкыд уж:
Сек кынөм муртса пөтліс,
Ез вөвлы шөйтчөм сущ.
Ег төдлөј гажа-чельад-дыр,
Најт-пыщкын луасім ми пыр.
Том тільгыс-песгыс војтырјас,
Göd-ужөн олыгјас.
Кер пөрөдим, мыр бертім...
Пөг ківөс көшыс-моз.
Ас-пөбөн секі вердим

Јонжыка, јортјасөј!.. Ен повзөј нинөмыг —
Гурөма тујыс-өд, со сјө тан...
Ескан-кө асывлы—ескан-кө асывлы —
Мудөдсө пукты щөщ, пан...

Göd пемыд гу-вылө посні Ык ізјасыг,
Пөгыг да муз гөлөм гинвајасыг
Зев ыжыд керка ми—зев ыжыд керка ми —
Лептамө ужалыг јөз.

1924.

Роч-вылыг лөгөдс

Ильа-Вас.

ЕРД-ВЫЛЫН ГУ-НӨРЫС ЕМ...

(Јанвар 9-өд лунө, 1905 воө, усыгјасөс казтыштөм).

дасөд верст-сајын столтса-карған,
Ерд-вылын нөрыстор ем...
Сетыг кывлывлө кырнышлөн карзөм,—
Кырнышыд сы-вылө-ј ем...
Јанвар төлысын, војшөра-вөјын,
Ерд-вылас локтисны јөз.
Меда казакјас мортвыг сарлөн —
Тулпомсө (лөк ужлыг) зөбисны сиз...
Куз-војбыд најө сен кодјисны пыдө.
Отласа, пағкыд зев гу;
Вочасөн карғаныс мортшојјас вајисны,—
Кыв-ні-жын некод ез шу...
Кыз сегга гу-шөрас шојјасө лөдисны
Гирілык-тојлаліг-тыр,
Вылыған кызікөн кын муөн тыртисны...
(Гу-пыщкас муыс ез төр!..)

dacöd верст-сајын столітса каргаң,
 Ерд-вылын гу-нөрыс ем...
 Сетыө кывлывлө кырнышлөн карзөм,—
 Кырнышыд сы-вылө-ј ем...
 Жежыд лым-улын, пемыд гу-пыщкын
 Угыөјас кујлөны тыр, —
 Өкмысдас өкмыс рөгөза кульын!..
 Гу-пыщкас муыс оз төр...
 Кујлөны...—Kodі-kө жугалөм жүрөн;
 Kodлөн-kө орөма кі;
 Kodлөн-kө морөсас өвіңеча-ыргөн. —
 Kodлөн-kө бағ, kodлөн-kө пі...
 Волісны сы-бөрын гу-dорас сетчө
 Бурторјөн кақтылыө јөз,
 Музөм чужөма ужалыө котыр,
 Кыз колө кақтыштны мед...
 дыр нәјө жугыла, кыв-ні-жын шутөг,
 Гу-dорын шөгісны сен,
 Вомкөщныс чорыда kodөскө јоріс,
 Көсјыөіс мынтыны воқөс...

dacöd верст-сајын столітса-каргаң,
 Ерд-вылын гу-нөрыс ем...
 Сетыө кывлывлө кырнышлөн карзөм,
 Лөк кырнышыд сы-вылө-ј ем...
 Мај луно кырнышјас төдлісны сетөн,
 Кыз волісны кақтывлыө јөз,
 На-dінө волісны казакјас плөтөн —
 Вөтлісны гу-dорыө сег...
 Кыз сегга вокјаслы пышјыны лоі,
 (Воқсагны нінөм ез вөв...)
 Кыз м-ррөдісны гөрд знамја кыө.
 да лојісны һајтыскөд-сор...

Но төдласны кырнышјас мөды!..

Регыд-нын, матын-нын кад,

Кор сувтас став ужалыг-јөзыс,
да лептыгас гыр-рөма плаг.

Ч. Ғ-В.

ҶЕВИГӨН-КОЛЪЛӨДИГӨН ГЫЛАНКЫВ

Бур вокјасөј, ког-вылын угинныд ті,

Мед ужалыг лөгыда олө.

Мыј верминныд, гетинныд јөзыслы ті.

І кулөмыг ті енө полө.

Ез жалитлы тіјанөс вірјуыг сар,

Љок-местаын, җурмаын візіс.

Ез жалитлы тіјанөс сарыслөн суд,

І судитис љок-ногөн сізі.

І суд-бөрын, коңөрјас, мунинныд ті,

Зев ылө ті мунинныд, вокјас.

Туж тіјан оз помаг і шојтчөг оз ло,

І дорөма кіјас і кокјас.

Жар тіјанөс сотө —көв сетчө-жө кув,

І лолавны ті онө вермө.

І туж-шөрын, коңөрјас, уганныд ті.

А стражаыс јонжыка скөрмө.

Жар-лунјасө өгыр-моз доналө көрт, —

Кі-кокјастө тіјанлыг јірө.

І ранаыг војталө, візывает вір,

І пыдөжык көртјасыс пырө..

А зарні дворечјасын вірјуыг сар

Пыр гажөдчө, шогјас оз төдлы,

Оз жалит гөль-јөз-вылө пула да штык,

А мөдторсө җинөм оз гетлы.

Љок-сарыслөн сарстволы воөма пом.

Гөль јөз вөла бөгтис ас-киө...

Бур вокјасөј, коргинныд, гетинныд ті

Гөль јөзыслы вөласө сіјөс!

М. Н. Лебедев.

ДУБІНУШКА

Уна кывлывлі ыланкывјаслыг ног,
Мыјдтѳм, ымыс і шогыс сен кылѳ;
Medga-јонасѳ-нѳ мѳртчїс гѳлѳмѳ мем

ѳтї ыланкыв ужалыг јѳзлѳн:

Ек, дубїнушка, укњем!

Ек, ылонаја, сама појѳот!

Подѳрњем! подѳрњем!

да укњем!

Воыг-воыѳ сїз дыр војас кылыны пыр —

Чужан му-вылын унатор вежїс,

Плѳѳ да зор—омѳльтор—ылѳ шыбытїс јѳз —

Важ кѳлујтѳ кѳрт машїна вежїс.

Ок машїнаыд-тај кокњїд!

Кѳрт-кѳлујыд-тај і лѳгыд!

Ачыс мунѳ! ачыс мунѳ

Кырі лезан!

Мїжан сар ез вѳв јѳј: сїјѳ—купечла-дор —

Лої купечыд сылы јон пыкѳд.

А роч мужїклы мыј? Ачыс машїна тор.

Сїјѳс јїрѳмѳн јїрѳ ас-мортыс.

Ок, машїнаыд-тај, вѳлѳм, гѳкыд!

ѳенга. кѳртыд-тај бѳр дорїс!

Пїкѳ воштїс! пїкѳ воштїс

Купечыд!

Енлы, вїдчыгы те, мїжан-вїрјуыг-сар,

Мї ог кутѳј терпїтны сїз воыѳ.

Ловзас ужалыг јѳз,—повзас лок-кырныш-став:

Вїрѳн мынтыны кутас теѳ воыѳс.

Ок, дубїнасѳ-кѳ лептас!

Јур вестад-кѳ кутны кутас!..

да кыз ѳдзас! кыз ѳдзас

да лезас!

В. Ё. Чїстаљов.

ГОРД ДӢРАПАС

(Красное знамя).

Гинваӊн ојдӊма му помтӊг:

Став олӊм мијан—гӊкыд уж.

Но воас регыд ӊјӊм кадыс,

Кор мезмас уж,—он сјјӊс вуж!

Јургы, ӊылӊм мијан, гӊгӊр кыв!

Му-пагта гӊрд-пас мијан тӊвӊӊ,

Нуӊ вермасӊм шы, ыжыд гым,

Кӊјдыс бур олӊмлыг кӊӊӊ,

Чим-гӊрдӊн пӊртмасӊ—вег ӊзјӊ;

Сен вӊрным мијан биалӊ,

Вӊр ужалыӊлӊн вӊјалӊ!

Мед важӊ-кыскыгјаслы колӊ,

Кыӊ војдӊр, кыны черан-поз,—

Льок-гинтӊм, вынтӊм-помсӊ олӊ,

Бур кыптӊ југыд-шонди-моз!

Јургы, ӊылӊм мијан, гӊгӊр кыв!

Му-пагта гӊрд-пас мијан тӊвӊӊ,

Нуӊ вермасӊм шы, ыжыд гым,

Кӊјдыс бур-олӊмлыг кӊӊӊ,

Чим-гӊрдӊн пӊртмасӊ—вег ӊзјӊ;

Сен вӊрным мијан биалӊ,

Вӊр ужалыӊлӊн вӊјалӊ!

Пом јӊзӊс нарјитӊмлы воӊ.

Оз мортлы кӊјин-коф ло морт.

Сек мезмӊм ужыд шуда лӊӊ,

Став јӊзыс—вок, Став муыс—горт!

Јургы, ӊылӊм мијан, гӊгӊр кыв!

Му пагта гӊрд-пас мијан тӊвӊӊ,

Нуӊ вермасӊм шы, ыжыд гым,

Кӊјдыс бур олӊмлыг кӊӊӊ,

Чим-гӊрдӊн пӊртмасӊ—вег ӊзјӊ;

Сен вӊрным мијан биалӊ,

Вӊр ужалыӊлӊн вӊјалӊ!

Щош, вокјас, воџо мунам ставным,
Кі мџда-мџдлы сетџмџн...

Код ыжыд тџвлы шуас: „сувт-пџ!“

Мыј сещџм мувылын јон ем?

Јургы, ылџм мјјан, гџгџр кыв!
Му-пагта гџрд-пас мјјан тџвџџ,
Нуџ вермагџм шы, ыжыд гым,
Кџјдыс бур олџмлыс кџџџ,
Чим-гџрдџн пџртмагџ—вег џзјџ;
Сені вјрным мјјан бјјалџ,
Вјр ужалыгџн вјјалџ!

Мед ужалыгџс гџрџм бырџ,
Мі омџлыслыс бертам вуж,
Мі індам мулы тужсџ вылџс, —
Мед џтнас ыжыд лоџ Уж!

Јургы, ылџм мјјан, гџгџр кыв!
Му-пагта гџрд-пас мјјан тџвџџ,
Нуџ вермагџм шы, ыжыд гым,
Кџјдыс бур олџмлыс кџџџ,
Чим-гџрдџн пџртмагџ—вег џзјџ;
Сен вјрным мјјан бјјалџ,
Вјр ужалыгџн вјјалџ!

Жан-Морџс.

МІ АСЛЫНЫМ АГНЫМ...

(Гывгџ „Мы сами копали могилу себе“-ног).

Мі аслыным агным-жџ парјалім гу.

Мі кодјім-нјн, ештјс-нјн сјјџ,

І сулалам сені џџд гу-дорын мј.

„Вај лыјлџј-жџ мјјанџс, вјџј.

Мед доналџм пулаыс јуыштас вјр,

Мед морџсџ џвјнечыс пырас.

џз вџрџыштлы џлџм: џд тџдам жџ мј,

Гџль јџз-понда олџмным бырас“.

А зор тошка генерал шпынмуніс сек:

„Гу коджӧмгыд тіјанлы атӧ!

Ті му вӧлі корад, геті ме му,

А вӧлатӧ јенежыг адзад“.

„Звер-гӧлӧма кырныш, ен геравлы те,

Мед міјан-кӧ тащӧм-нын шудным,

Вір кістӧмыг воӧс-на мынтасны те—

Не пыр гӧльӧс горшӧдыс кутны.

Мі мездлунсӧ перјыны богтчылім воӧ,

Лок пульалы паныд мі петім.

Мі-бӧрвывсаң локтас выль тышкагыг јӧз—

Сек на кіӧ мездлуныс шедӧ.

Власт богтасны ас-кіас ужалыг јӧз

І дорасны выль олан ногјас.

Сек гугаңным налы мі вісталам кыв:

„Гӧль-јӧз-понда когадӧј, вокјас!“

Вај лыјлӧј-жӧ, лыјлӧј-жӧ, помалӧ нем,

Мед вірјуыг-гӧлӧмныд бурмас.

Гӧль ужалыг сувтас і кыптылас вен,—

Сек пасвартас гӧль јозлыг турма.

Ілла-Ваг.

КОМІ ЗБОЈЛУН

Гажажык, комі јӧз олӧ!

Шогыны, бӧрдны оз ков!

Кулӧмыг, смертыг ен полӧј:

Њеког оз кув міјан лов!

Лов міјан кувны оз вермы!

Ловлы оз воывлы пом!

Ловја морт њеког оз јӧрмы:

Мортлы он пукты кӧртвом!

Уна мі адзылім шогјас...

Жалытыг њекод ез вӧв.

Вунӧдам сіјӧс, бур вокјас,

Шогсӧ мед новлӧблас тӧв!

Некор ми шoйтчoг ег тeдлoј:
Корeим ми пыр кынoм-пoт.
Збoјжыка, вокјacoј, ветлoј,
Мијанoс адqасны мед!

Кутам ми емелжыка овны!
Мијанлы шoг, абу шoг!
дyгдам ми лoк joзыг повны:
Лoк-вылo агным ми лoк!

Гажажык, кoмi joз, oлoј,
Кытчoз вын-eбoс eз быр!
Мијанлы гажыс i кoлo,
Адqам ми гаж пырыг-пыр!

М. Н. Лебедев.

II

ГӨРД-АРМИЈАСА БЫЛАНКЫВЈАС

ГӨРД-АРМИЈА

(Сывгö „Марш Буденного“-ногөн).

Лок мiотөм, пөттөм, зев горш кырныш-чукөр-моз,
Роч-муын быд пельсö жежыд вöчлис поз:

Кыз везјасөн дыр гарталис,
Век Роч-му бсстны арталис,

Пыр көсјис вöчны Сöветвластлы пом.

Öд мiјан Гөрд-армија — повтөм, јон:

Оз бөрö мун,

Оз могыс сылөн вун;

Öд уна тышнад сылөн чорзис сөн,

Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Би-кыщ-пыщкын Гөрд-армијаыд пессөс дыр,

Сек жежыд-чукөр Роч-му-пагта вöлi тыр,

Код сурö — лока вiјöны,

Быд большевикöс лыјöны,

Ез лыдфысны көт пöрыс, көт-1 том.

Öд мiјан Гөрд-армија — повтөм, јон:

Оз бөрö мун.

Оз могыс сылөн вун;

Öд уна тышнад сылөн чорзис сөн,

Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Пан-Польша да сѣнікин, сегда Врангель-бар,
Лок Махно да Јудеич, сегда Колчак—„сар“
Кыщ-піо Роч-му богтісны,
Важ властјас гөгөр вогтісны;
сѣрт, секі вөлі өккыд олан-ног.
Öd мiјан Гөрд-армiја—повтөм, јон:
Оз бөрө мун,
Оз могыс сылөн вун;
Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,
Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Роч-муывса гөль војтыр, бытө өті морт,
Пыр сувтис жежыдјаслы воча,— вуні горт;
дыр вывти лоі пессыны, —
Бөр жежыдјасөс весјыны,
Роч-муын медем бырас зикөз шог.
Öd мiјан Гөрд-армiја — повтөм, јон:
Оз бөрө мун,
Оз могыс сылөн вун;
Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,
Код локөн локтас, — петкөдлас звөн.

Гөрд-армiјаыд тышкагис, ез төдлы муз,
сѣрт, жежыдјаслөн бөрвылас ез выныс суз...
Мед сні вылыг воласны, —
Мі чајтам-да, сѣрт, поласны
Роч-муө өүјны ловја-вывгыс јур.
Öd мiјан Гөрд-армiја — повтөм, јон:
Оз бөрө мун,
Оз могыс сылөн вун,
Öd уна тышнад сылөн чорзис сөн,
Код локөн локтас,—петкөдлас звөн.

Выл-Паш.

МЕНЫМ МАМО...

(Сывгб „Провожала меня мать“-моз).

Меным мамō дольіс пыр:
Мыла мунан?

Рōдвуж локтіс керка тыр
Петан-лунō.

— „Кытчō-нō те, Мікулај,
Кытчō мунан?

Арміјаад ем-нын-тај
Јōзыс уна.

Большевікыд ѓні јон,
Јон-нын тетōг.

Мыј-вылō-нō тенад, зон,
Вежыд петō?

Војна-вывгыд он-нын вај
Аслыд буртō.

Ќвгы, ѓвгы, Мікулај, —
Воштан јуртō.

Мамыд бōрдō лун і вој, —
Адзан, чорміс,

Војна-јылыг шыбыт вај
Асгыд горні.

Адзан, ѓні важыг шањ
Лоі олѓм:

Мујас-вылын міјан нањ
Унжык волō.

Лушщō гѓтрас, піјукѓј,
Ќпрѓг-вылō.

Вај-жѓ, Мікул, сіјѓс те,
Зев зіл нылыс“.

Копыртчылі улѓз сек
Ме рѓдвужлы;

— „Кутны шедѓм-вѓльасѓ
Колѓ кужны.

Тіјан-коѢ-кѢ вѢліны
Ставыс јѢјѢ,
ВажѢн езкѢ озырыѢ
МырѢіс вѢла.
Со мыј-понѢа оз лок ун,
ВірѢј пуѢ.
Гаж корѢнл-ѢѢ ме ог мун, —
СѢлѢм пуѢ.
ОзырјаскѢѢ кыптіс тыш,
Кыптіс чорыѢ.
Кырнышылыг шѢщкѢртны гыж
ГѢрд влаѢт корѢѢ.

Илла-ВаѢ.

СТАВНЫМ БОЛІМ...

(Ногыс „При лужке, лужке, лужке“-лѢн).

Ставным вѢлім мамлѢн пі...
ТѢдлім уна шогјас.
Шогыс огѢ полѢ мѢ,
Ужалыг бур вокјас.

ПесгѢіс „православнеј“ сар...
Јона лоі муѢны:
Уна сурліс пемыѢ ар
Ывла-вылын узны.

Ѣні воѢгѢіс гѢлыы туј —
Востім уна вѢрѢн.
СѢмын век-на лѢк буржуј,
Век-на піѢсѢ јірѢ.

ВажѢа сылы кѢѢ і жалъ —
КулѢмѢс он ловѢѢѢ;
МѢјан веѢіг оз пов чалъ —
МѢјанѢс он повѢѢѢ.

Пöрыг јöзлы воö пом, —
дырөн-назөн бырö.
Пöрыг-пыдыды быдымö том, —
Міјан радыс тырö.

Вермас век-на лоны ког —
Абу ылын рöкыд —
Век-жö роч-мутö он богт:
Богтныд лоö гöкыд.

Секі быдөн кöлам горт,
Мунам војна-вылö.
Ставным, кыңи öти-морт
Сувтамö враг-вылö.

Налы суздас міјан вын,
Лабны огö кужöј...
Кутас резны бі да щын...
Тажö кыв ог вежöј.

Тöдам кущöм права бур,
Шуда олöм гіјам...
Сöвет-понда пунктам јур, —
Віңам том Рогсіја.

Коммунар оз некор бöрд,
Абу страшнö кулöм.
Міјан знамја југыд-гöрд, —
Кулам мі сы-улын.

В.-Јогор.

ЫЛЫН, ЫЛЫН РОЧ КАВКАЗЫН
(Ногыс „Вдоль по линии Кавказа“-лөн).

Ылын, ылын роч Кавказын,
Уна, уна кісгіс вір...
Војска-возын вөлі варыш:
Гөрд апітсер — комаңдір.

Сіјө міјанөс зев ошкіс,
Сен-жө җетіс јон приказ:
„Мед быд кын вөлі, вокјас,
Выл ружјө да патрон дас...

Пуртөсын мед лечыд шашка,
Коскө өшны револьвер...
Мунамө мі враглы паныд,
Петкөдламө налы шер...

Ставсө пағјам. огө полө.
Озыр понлы сеті туј.
Коді колө богтам пленө,
Ещажык мед лоө шуј“...

Кустјас-дорө нағөн водіс
Пағкыд-рушку — геңерал.
Кыз-пу-улын рана-понда
Кујліс міјан комі морт.

Том бур-вірыс јона муніс —
Кыз-пу-дінгаң мөдіс шор...
Вылын лебаліс өд кырныш,
Кыліс муығ җөјантор.

„Ен-на, кырныш, јона термаө,
Ез-на лолөј ставыс пет.
Лебзы, лебзы комі-муө,
Бағлы-мамлы јуөр җет.

Вістав менам готыр-пулы,
Med оз вітчыг мено бөр;
Мено готраліс тан сабља —
Воггіс зонлөн морѳс-шөр...

Мунөј, мунөј, вокјас, воқо,
Став му-пагта вөчөј мір;
Менө кыз-пу-улө кольөј, —
Med-нын петас алөј вір;

Кыз-пу кутас менө төдны:
Улас лоо менам горт...
Сіјө төвкөд кутас ғывны,
Кызі культчіс комі морт"...

В.-Јогор.

ГӨРД-САЛДАТӨ МУНӨМ

.. (Сывгө „Проводы“-ногөн).

Гөрд-салдатө мунам мі
Гортган ылө;
Том јөз, гажажыка ті
Ставөн ғылөј. } (кыкыг).
Важ власт-дырјі ветлісны
Міјан вокјас,
Сек салдатлыг кульлісны } (кыкыг).
Лөзөқ бокјас.
Выл власт-дырјі лоі мөд
Фістсіпына, —
Он те нөјтөм, відөм төд, } (кыкыг).
Он ју вина.
Гөрд-салдатөс сетөні
Велөдөны,
Кыз роч-муын олөны } (кыкыг).
Петкөдлөны.

Сен те тӧдны кутан пыр
 Вылтор уна,
 Он ло важ-код пемыд мыр } (кыкыс).
 Локтор вунӧ.
 Газ, пишщаль да пулемјот
 Тӧдны колӧ.
 Гӧрт-салдатлӧн муса јорт, } (кыкыс).
 Абу полӧм.

Выл-Паш.

ЧАПАЈЕВ *)

(Сывгӧ „Ермак“-ногӧн).

Зев гажа, југыд вӧлі лун,
 Гӧрд шондӧ јона пӧјис кушын;
 дыр тащӧм луныс, ъерт, оз вун,—
 Чапајев зев дыр пессӧс кышын.

Казакјас, кыз-тај чорыд зер,
 Лебзисны вӧрсањ гӧрдјас-вылӧ:
 Пӧс вӧрӧн тырис мӧртуј-шӧр, —
 Лыјгӧмыс ылӧз вӧлі кылӧ...

Гӧрд војтыр ез жалӧтны вын, —
 Чапајев гӧлӧм налы сетӧ;
 Век гымгӧ, саргӧ, гӧгӧр щын:
 Быд пишщаль-помыс пула петӧ.

Чапајев пессӧ, ставыс вӧр:
 Пельпомыс, рањӧтчӧма кӧйс,
 Пишщаль томанлӧн заткӧ зӧр...
 Зев уна казакӧс-нын вӧис.

*) Чапајев-јорт вӧлі граждaнскеј војна-дырјӧ 25-д стр.
 вӧзјаын командӧрын. Лыддӧј сы-јылыс Фурманов-јорт-
 ыга — „Чапајев“.

Ез повзы нѳти „Чапај“-јорт,
Ез пышјы јѳз-мѳз ылі вѳрѳ,
Щѳщ ськѳд вѳлі кьз-віт морт...
Пыр нѳжјѳн муніс валањ—бѳрѳ.

Кыр-дорын венгісны зев дыр,
Казакјас богтісны-нын кыщѳ;
„Чапајлѳн“ кьтчѳз вын ез быр,
Песвісны бѳрас зік-нын кькѳн.

Сен врагыс тспѳдіс-нын кыщ,
Чапајев-гѳгѳр ојдіс вірѳн...
Мед казак ловјѳннас ез щыщ,
Четчыштіс Урал-јуса јірѳ.

Таз кулі мјіан „Чапај“-вок,
Гѳль-понда гѳлѳм сьлѳн пуіс.
Бѳр јортным мі-јінѳ оз лок, —
Ураллѳн ваыс сіјѳс нуіс.

Выл-Паш.

МЕД-БѳРЈА ВѳТ

(Гывгѳ „В полдневный зной в долине Дагестана“-моз).

Гѳрд-армјіа лѳк жеждјасѳс зьрѳ.
Оз лањтлы сен скѳр пушкајаслѳн гым.
Ме лыжа щѳщ, мед жежд котыр бырѳ,
Мед оз нін кѳль рѳч-муын налѳн нім.

да уѳі ме: кык пуља чушкіс менѳ,
Кык пуља мем, том мортлы, вѳчіс пом...
Те кѳні полк? Ог адзывлы-нын тенѳ.
Гѳрд ыланкыв оз горѳдлы-нын вом.

Зев сѳкыд мем. Пѳг вѳрѳј менам кѳгѳѳ,
Оз лептыг јур, оз вѳрѳы кѳ-нѳ-кок.
Кѳн кујла ме, став муыс вѳрнас мыгѳѳ...
Ен вѳдчыг, полк, ме татыг ог-нѳн лок!

Ме кула тан, ме сотчѳм гѳг-моз куса.
Лѳок-мѳгтѳм гмерт мем овны оз-нѳн гет.
Кѳн бара те, код меным медга муса?
Ме адѳѳ сек мед-бѳрја кулан-вѳт.

Ме адѳѳ вѳт: со менам чужан муѳј.
Со мѳјан гѳкт. Быд јѳрын быдмѳ нѳнѳ.
Со карѳ туж. Со југыд паскыд јуѳј.
Со вадорвыв. Сен бѳрдѳ мѳча аѳ.

Мем тајѳ, тајѳ аѳ став дѳнаторгыс дѳна.
Мыј бѳрдан те, мыј шоган, гѳлѳмшѳр?
Ен гѳнва кѳгт, ен шогы вывтѳ јѳна.
Со ворсанѳн. Мун ворсан-ужсѳ кер!

Пыр бѳрдѳ аѳ; том гѳлѳм сылѳн тѳдѳ,
Кыѳ угѳ тан гѳрд-армѳјалѳн пѳ,
Кыѳ кујла ме, кыѳ лѳлѳј менам петѳ,
Кыѳ сегга нем ог адѳыгѳлѳј-нѳн мѳ!..

М. Лебедев.

КВЗ, КЫВЗЫ!..

(Комѳ ужалыг јѳзлы).

КВЗ *)-кывзы:

Кывзы, кыѳ жургѳны,

Јурвестад јергѳны

Јог борда варышјас-

аеропланјас!..

*) Кружок военных знаний.

Кызыкөн уккөнны,
Шыбытны көсжөнны
Газ-тыра балонјас,
Јад-тыра дозјас;
Кызыкөн бронјас
Кістөны-дорөны, —
Гөра-коф танкјас —
зверјас

Гызымтны петөны...
Кывзы! — техника кызі
Луныг лун вожд, —
Оз сувтлы, — јөнмө...
Ен колтчы, сугмөдчы,
Сы-бөрға вөтчы!
Медым мі, төдтөмашөр,
Ог сурөј гагјас-моз ныны,
Паныдөн лөгөдчы, сувт!
Лок-вылө локөн жө вувт!

КВЗ—кывзы,
Кызыкөн ызгө
Капитал мир...
КВЗ—лөгөдчы,
КВЗ—велөдчы
Встретитны шер!
Велөдчөј, лөгөдчөј
сізік;—
Мед тіјан төдөмө
танкјас
тангыгас
— сувтас!

Чістальев Т.-В.

III

ТОМ ЖӨЗЛӨН ГЫЛАНКЫВЛАС

ТОМ ЖӨЗ ВОҢӨ.

(Сывгö „Мы кузнецы“-моз).

Том-жөз воңө, воңө мунам,
Кі-кок мијан абу кын.
Гөрд плаг воңлаң зіла нуам,
Том уловлөн јон сој-вын,
Барабанлөн таргөм кылө,
Петам паскыд-тујлаң век.
Озыр-жөзлы шедөм-вөля
Гөль-жөз һекодыр оз сет.
Өтувјөн ми, комі војтыр,
Југыд олөмлаң петам,
Комсомол, став чельад-котыр
Леһин туј-куға мунам.
Льока олөм коља ылө,
Том-жөз, кокјыланыд сувт!
Гөрд плаг лептамө пыр-вылө,
Воңыг ағзам-на ми шуд.
Том-жөз, воңө, воңө мунам,
Кі-кок мијан абу кын.
Парма-пөвсө југөр нуам,
Весалам ми гудыр щын.
Ми-щын, ми-щын, ми щын.

Сим-Ваһ.

Сені заводас

зонкӧд тӧдмагі...

Мыјӧн чукӧстчас ӧвӧстӧкыс—„у-ук!“—

кіјас мыккышта—

вӧлі котӧрта,

чышјан јур-вылӧ плавгышта щук...

Быд рыт ськӧд ми

вӧлі адзыглам—

Асја-војӧчыс он тӧдлы ун...

Гемен зон-куға

кірпіч чіпасјас

Лоі муса мем быд пельӧс сен.

дыр-ӧ, регыд-ӧ

олім сіз-ногӧн.

Забастовка-кӧ сені ез торк:

ортсӧ вӧтлісны

менӧ Гемӧнкӧд.

Нӧшта щӧщ кыкгоӧзімдас морт.

Сегӧа сы-бӧрын,

сар-војна-дырјі,

дӧзміс власт-вылӧ ужалыг јӧз,

—пуғ-пағ жугӧдліс

ставсӧ торпыріг,—

Ыжыд заводыг ізтор ез коль.

Вӧља шед-мығі,—

Сӧветвласт-дырјі,

Гажа овмӧдчіс ужалыг јӧз:

Завод бӧр кыптис,

лоі важгыс бур—

Лун-лун гымалӧ, мунӧ сен уж.

Секі бара ме

пырі заводӧ—

Ныв-шудӧс асгым сен адзі ме бӧр.

Бара мӧдӧдчі

сені ужавны,

• Гемӧн-јорт лоі—јуралыг-морт.

Тані муслунѳ,
тані гуслунѳ—
Фелегаткаѳ бѳрјѳны пыр.
Важ-моз ог-нын пов,
Гусѳн ог-нын ов—
Выл-ног олѳмѳн гѳлѳмѳј тыр.

Коміѳн лѳѳѳіс В. Ч.

БУРЛАК-МОРТ

Уна рыт ме кольі
Муса нывкѳд дыр,
Уна-пѳлѳс горні
Горнітлывлім пыр.
Пыр мі кѳсјім сывкѳд
Ѳтла-н кольны нем.
Ег-і тѳдлѳ, пыріс
Міјан-костѳ рѳк,
Муні ѳтчыв рытын,
Кытѳн овлім мі,
Муса нылѳј меным
Сетіс асыв кі.
Аслас гінва-с летчѳ,
Бытѳ ѳжыв шор:
—Менѳ текѳд татчѳ
Суіс ѳжыв шог.
Вѳлѳм нылѳс батывс
Відѳ лѳка зев...
Уна-пѳлѳс горні
Горнітім мі сек,
Регыв колі рытыс,
Мунны лоі мем...
Ог-нын адчыв сетыв
Міча нылѳс ме.

Мөд-лунас-өд нылос
Тојыштіс-өд баѳ,
Верөссајө өетіс
Пөрыс-сајө пыр.

Кыѳі төвга кадын
Муыс із-код кын,
Сіѳ-жө менам гөлөм
Морөс-пыщкын кын.

Ульныров Өл. Өл.

ГІ-ГУДӨК

Гі-везја ворсанөн

Ворсны-кө кута,
Сы-бөрөа ывнысө,
Чојөс-кө щөкта...

Сек, гашкө, ылөмыс
Мылажык јургас,
Кыѳі-тај војтөлыс
Шувгөмөн шувгас...

Туана ытвајыв
Гальгөмөн-гальгас,—
Секі-нө гөлөмгыс
Жајгөмөн жајгас.

* * *

Гі-везјөн*)-кө ворснысө
Рытгорулө бөстөывла,
Вөр-ва-гөрөн ывнысө
Ворсіг-моз-кө горөдла...

Кытөн-пө і сі-везјыс?..
Кытыс сіјөс сузөдны?
Сібөжсө-тај чібөлыс
Сіпож-вылө вундөны.

Ајөлыс-кө јуалі:
„Кытчө сіјөс сајдөма?“
—Ме-пө сіјөс вундөлі
Вөр керкаыс вайнысө.

*) Гі-вез—гі-струна.

ӨТЧЫД ОВЛӨ

Міча нывјас Ежва-дорө

Летчисны.

Бурлак-зонјас нывјас-бөрға

Вөтчисны.

Пыжө пуккисны, мөдөдчисны сынны,

Горөдисны ыввны.

Зев гажа ылөны.

— „Міча нывјас, Ежва шөрас

Петамөј!“ —

— „Бурлак-зонјас, мөдлапөлас

Вужамөј!“

Төв ру пөльтыштө, мөвкјөдлө ва-вылын...

Мөдлапөв зев ылын:

Визув ва кылөдө.

— „Міча нывјас, зільжыка-нө

Сыныштөј!“ —

— „Бурлак-зонјас, пелыснаныд

Кутыштөј!“

Ежва вујисны, веж віҕ-вылын долыд,

Радлө весіг лолыд,—

Мажбырөј олөмөј!

— „Міча нывјас, бөстчылө-нө

Јөктыны!“ —

— „Оз-тај, зонјас, мајбырөј, ков

Щөктыны!“

Гажа ворсөны, гөлөмјасыс бурмө.

Јагыд, кылө, јургө

Бөрғаңыс јөла шы.

— „Міча нывјас, гажа-жө-нын

Олөмыд!“ —

— „Бурлак-зонјас, өтчыд овлө

Ташөмыд!“

Мажыр гажа-кад, мед ескө ез помао!

Гажөдчөј кор томөс,

Мөдые-өд оз-нын во!

Нубдинса-Виттор.

ГОЛӨМ ГЫЛӨМ

Унаыс ме ывлывлі,
Јөзсан „аттө“ кывывлі;
Пөланөн-моз чіпсага,
Јөз гөлөмө чуксага

Комі ыланкывјөн.

Менам сещөм олан-ног;
Овлө гажа, овлө шог:
Гажа-дырјі ворсышта,
Гаж-кө бырө—шогышта

Комі ыланкывјөн.

Сомајбырөј, олөмөј
Гажа муын зөлгөмөј!
Пөрысма кор—лантышта,
Олөм жалөн казтышта—

Комі ыланкывјөн.

Сылөм менам оз-на быр,
Кувтөз кута ывны пыр
Комі јөзөс гажөда,
Шогсө налыс палөда

Комі ыланкывјөн.

Кор ме ыла—вогсө јур,
Пыр ме ыла мыј мед бур:
Льока-олөм „вуштышта“,
Бура-олөм ошкышта

Комі ыланкывјөн.

Кывзө, бур јөз, ылөмсө,
Став олөмсө-вылөмсө;
Олө пыр бур-гөлөмөн,
Нем кольлалө ылөмөн—

Комі ыланкывјөн.

Ньобінса-Віттор.

РЫТЫН

(Сывоё „Сама садик я садила“ -моз).

Комі зонјас,
Комі нывјас
Гажөдчөны јона зев—

Комі гиктын
Нөтчыд рытын
Ылавыв оз овлы чөв. } 2 пөв.

Уна том-јөз,
Нывјас, зонјас
Качај-динө чукөртчө

Гырыө-посн҃
Сен пыр ворсө,
Ө҃ылаын бергөдчө. } 2 пөв.

Рытын војтыр,
Том јөз котыр
Гудөкөн пыр ветлөны.

Уна вожсан,
Быд пельөсган
Качај-дорө локтөны. } 2 пөв.

Качај-дорын,
Рытын өрө҃,
Јөктасны да ворсасны.

Комі нывјас,
Рочаканјас
Сылан кывјасөыласны } 2 пөв.

Војшөр-бөрын,
Асја-дорын
Вөлиө гортө мунасны.

Kodi-чомјѳ,
Kodi-вонјѳ,
Уѳны ставѳн пырасны. } 2 пѳв.

Комі зонјас,
Комі нывјас
Гожѳм-дыр таѳ олѳны

Таѳі-ставсѳ,
Том-дыр кадсѳ
Гажаа зев кольѳны. } 2 пѳв.

Том-дырјид,
Ворсѳ вірыд.
Јона ывлам, ворсламѳј.

Сещѳм кадыд
Ѳтчыд волѳ...
Го-мајбырѳј, олѳмѳј! } 2 пѳв.

Гімаков Ј. Ѳ.

ЧАСТУШКАЈАС

Овлім кыѳі пемыд вѳрын,
Пујас-мозыс шатлалі.
Комсомолѳ пырѳм-бѳрын
Уна буртор тѳдмалі.

Вojдѳр ветлывлі вічкоѳ,
Јенлы зіла кевмыѳлі.
Ѳні пырі комсомолѳ,
Поп-гыж-улыѳ мездыѳі.

Енѳј ѳівітѳј, мам-батѳј,
Комсомолѳ пырѳмыѳ.
Ог ме віна ју-ні, маткы,
dyrda лѳк-ног дурѳмыѳ.

Комсомолō гижѳѳм-бѳрын
Гаѳет куті суѳѳдны,—
Мамлы-батлы ужын-бѳрын
Быд рыт пондї лыѳѳыны.

Мїжан сїктын комсомолѳас
Вылыг олѳм дорыгѳас,
Ставыс најѳ зев шањ зонѳас,
Ошкѳны щѳщ пѳрыѳас.

Бѳѳтѳј менѳ, комсомолѳас,
Аскѳдныд щѳщ уѳжавны.
Пыркнїті-нїн уѳзанонѳас,
дѳзмі прѳста шљонѳавны.

Регыд-регыд тулыс воас,
Пулѳн корѳас вежѳѳдас.
Комсомолѳн Мїша лоас:
Выл-ног олѳм лѳгѳѳдас.

Ог мун, мамѳ, сїдѳр-сајѳ
Уна щѳктѳ вѳчны кур.
Комсомольч менѳ вајѳ,
Оз ков пуны самѳкур.

Мыыг-нѳ те, мамѳ повѳн,—
Быдлун сундуктѳ лышѳан?
Комсомолыд оз кор коѳн,—
Чувкї, Кепыс, Куѳчышѳан.

Оз-ков шѳрагѳм-нї, вургѳм,
Оз-ков уна-сїкас ѳањ.
Сѳмын Исполкомын гїжгам,
Гѳгѳр севѳа лоас шањ.

Мамѳ менѳ војдѳр вїдлїс,
Комсомолѳ пырѳмыс.
ѳнї ошкыны бѳр кутїс
Омѳльтор кор бырѳдї.

Гїмаков.

ЧАСТУШКАЈАС.

Віза-колад, муса ныв-зон,
Гөрд-салдатō муна ме.
дона нылōј, роч-акањōј,
Ен-жō вунōд менō те.

Карын менам мīлōј ветлō,
Абу дінын муса Вањ.
Кор-њин бара сīјō локтас,
Вајас меным јежыд њањ.

Вурі ковта гөрд сатіныг,
Кром кучікыг вōчі кōм.
Поп-кō оз вењчайт мīжанōс,
Ем-на зонкōд Ісполком.

Бі тыдалō мōдлапōлын,
Сені чері кыыг ем.
Регыд менам мусук локтас,
Кōлач-кампет вајас мем.

Езыг чуњкыщ менам вōлі,
Зонлы сīјōс сеті...
Регыд, регыд Јогор воас,
Арміјаыг петіс.—

Кōні мејам мīча плаѣѣ,
Кытчō воші вањōј?
Кōні-бара—сōлōм шōрōј,
Муса зон-те, Оњō!

Шонді шонтō, тулыс воѣ,
Регыд потлагас—њин јі.
Регыд ныв-чінōс ме вошта,
Зонкōд ЗАГС-ын гїжгам мī.

Гажа овны пожом-јагын,
Тõла-дырјі оз гој ном.
Нывлы зонкõд лубõ овны,
Кодлõн абу паскыд вом.

Тувсов лунõ ежва-куза,
Пыжа мунõ—шуңгõ.
Сõлõм-вылõ дыш зон оз во,
Kodі дыша руңгõ.

Меңым зонмõј прамо шуіс:
„Мунам венчајтчыны, лок“.
Воча кыв ме сылы візі:
Оз мун менам сетчõ кок.

Kodі велõдчыны кõсјõ,
Абу сјјõ омõль морт.
Мустõм лоі пемыд өіктын
Щыкõма ош гõнõн горт!

Мыла Ваеук ташõм жугыл,
Мыј-те олан тані жуј?
Мунам карõ—Партшколаõ,
Õні сетчõ воґса туј!

Спіра-Прокõ.

* * *

Војдõр Ваңõ вїна-дорõ
Ветлыны вõлі зев зїль.
Õні комсомолõ корõ
Паскыд-гудõкыслõн кїль.

Пемыд јона-њїн мї нырїм
Рытын лептывлїмõ коґ.
Õні комсомолõ пырїм,
Ког-вылõ менõ он богт.

Школајасын вõвлї важõн
Чельад-костын тыш да њер.
Õні олам ыжыд гажõн,
Õд ме õні пїõнер. **Кон. Õль.**

ТОМ ЈӨЗЛӨН ГАЖ.

(Сыввö „Среди лесов дремучих“-ногөн).

Гөрд шондї ворсö јона,—

Зев гажа гожга кад.

Öд гожом јөзлы дона;

Быд мортыс секї рад.

Вај бөтлам ворсны, сывны...

Том јөзлөн гажыс јон.

Мед гора кутас кывны,

Кыз радлө ныв да зон.

Ју-кыркөщ-дорö мунам,

Оз ков сен көм-нї вöң.

Став өккыд музыд вунас:

Сен шоныд, југыд, лөң.

Вај бөтлам ворсны, сывны...

Быд празник кольям бура...

Веж турун јорö гин.

дыр ворсам, сылам, дурам,

Пыр радлө өлөм-дін.

Вај, бөтлам ворсны, сывны...

Рыт воас—өктö кајам,

Сен гажыд бара выль:

Јон гудök ворсны вајам,

дыр ворсам, сылам, збыль!

Вај бөтлам ворсны, сывны...

Таң том кад мїјан мунö,

Уж костын гаж оз быр...

Ме сїјöс зїк ог вунöd,—

ферт, төдны кута дыр.

Вај бөтлам ворсны, сывны...

Выл-Паш.

РЫТЈА ӨТКА НЫВЛӨН.

(Сывгö: „Вечерняя заря“-моз).

Лебѣ гөрд рытја кыа.
Лөһ гынöd өнтö деб.
Вој-улö лөнис ывла—
Оз дуав весиг геб.
Вөр-вежös гөгрös тöлыс
Шпыһ мытчис кельд бан.
Сöз-јудор керка-ө петис,
Том Аһис, көр-код, рам.
Зев пелька вөрö кокјас.
Лым-јежыд јажыв еж.
Лөз-јенеж-рöма гинјас...
Быд зонлөн петас веж.
Веж-зоріз пöвсö өткөн
Ју-кырјö пуксис ныв.
Зев мыла вөрва горөн,—
Сен богтис ыланкыв.
Рыт јöла којис ылö,
Ныв һимөн јургис гор.
Сен өтка олөм ылö
Том Аһис өткөн нор.
Кор кыа герыс сажис,
Кор һузмис турун-јыв,
Сег гортлаһ шытөг вешјис
Төв-ру-моз ылыс ныв.

Сандрік-Јогор.

ЈЕНТӨДТӨМ ГЫЛАНКЫВЈАС.

(Частушкајас).

Куті вічкоо ме мунны,—
Ез ну сетчө менам кок.
Лыффыган-керкао секи
Нуис менө Иван-вок.

Јенлы кевмыны ме дышмі,
Ег ме адзы сетыг бур.
Поплы өні зептас ог лөд,
Сізім ур да кујім ур.

Ен, бағ, бугзылаг ма-вылө,
Ме-кө вічкоад ог мун.
Өні пырі комсомолө,—
Сені ужала быдлун.

Вічко вуні, ог і ветлыв,
Гажа ветлывтөгыс мем.
Гағет клубыг быд рыт лыффа,—
Сені уна бурыс ем.

Звөн-шы талун јона кылө,
Вовгө зіла Мікул-Оль.
Сөмын вічкоо-тај локтө
Кујім пөч да вит-квајт пөль.

Паперғ-возын скөра шөјтө
Міјан „отеч“ Агапон.
Лыффыган-керкаын өні
доклад вөчө агроном.

Мыјнө өчкітө те тілан,
Міјан „бағко“—Опоң поп?..
Вічко жоғ шөрө мі өні
Некор ог вајө тең ноп.

Шогö воіс мијан попöј:
„Мыј-нö тајö лоі?..
Јöз мем öні һемтор оз вај,
Корыгö-һин воі!“

Вojтöв чорыда-на пушкö,
Ежва јона гычö...
Миколатöг черкыжыг
Чері кыјö пыжö.

Ме быд вöскрегенһа-рытö,
Клубын öні овла.
Радиö-кружokyг белет
Чептын важöн новла...

Мијан поплы öні олöм
Абу важ-коғ гажа, бур.
Том јöз вичкоö ог ветлö,
Виçкотöг-öд југдö јур.

Мыј-нö лаһтин гора гудöк?
Музис, тыдалö, Сим-Ваһ.
Мöд кадöз-һин виçа колад.
Öнi-кежлö ывны шаһ.

Гпира-Прокö.

МИ КОМСОМОЛЪЕЧЈАС.

(Сывгö—„Гей комсомолия“-ногöн).

Ми-комсомолъечјас—öтувја вын,
Пöг вiрным ворсöдчö—öблöмным пым.
Кi-кокным зумыдöг, вынјöрным јон...
Озырлы, вöрöглы матын-һин пом.

Мі чорыд вынјөрөн,
Сук парма вөр-шөрын
Выл олөм зільа течамөј.
Пыр воқо мунам,
Уж мијан уна...

2-ыг.

Гөрд шонди југөр көқамөј
Том јөзлөн сөлөмас өзјөма бі,
Выл ужө бостчөма ужалыс пі.
Сөкыдыс, ужјасыс повны оз ков.
Гөль-вөсна пуктамөј асгыным пов.

Мі чорыд вынјөрөн... с. в.

Бостчамөј ужавны пөрыс і том:
Важ олөм-самлы вөчамөј пом.
Збојжыка, јортјасөј, выныштлөј сој,
Весалөј, туж-вылын тупласыс шој.

Мі чорыд вынјөрөн... с. в.

Выл олөм озтуг-моз кигмө быдлун.
Лөнінлөн щөктөмыс мијан оз вун.
Гөрд шонди зарнөдн чірдалас пыр,
Мувывгыс шудлуныс некор оз быр,

Мі чорыд вынјөрөн... с. в.

Мі—комсомольчјас—өтувја вын,
Пөсө вірным ворсөдчө—сөлөмным пым.
Кі-кокным зумыдөс, вынјөрным јон.
Мед мијан гөрд плагным өзјалө дон.

Мі чорыд вынјөрөн... с. в.

КОН-ӨЛ.

IV. УҖ-ЈЫЛЫҖ. ҖЫЛАНКЫВЈАС

ПУРЈАС КЫВТӢНЫ...

Југыд Ежваті,
дона Ежваті
Јуҗас шывгӢны,
Увлаң, сарізлаң.

Матын, на-бӢрсаң,
Пурјас кывтӢны,
Јуҗас туж-вылӢ
НајӢ вежгӢны.
Пурјас миҗаӢ,
Җера дораӢ,
БытӢ чачајас
Посні чельафлӢн.

Сені гребјасыс
Нора зуртӢны,
Ывла ворсӢмлы
ҖылӢм содтӢны.
Ежва ју-вылын
Җажа овны зев,
Оз ков нинӢмыс
Сені шоггыны.

Шонді југӢрнас
ГӢгӢр савкјалӢ,
Езыс ва-вылын
Синнас герӢдчӢ.

Посні черіјас
Ежын ворсӢны,
Ассыс долыдлун
ЈӢзлы кыскӢны...

Оти пур-помын
Машо пукало,
Ассыс журисо
Чуьнас малало,
Небыфиника
Коса гартало,
Восни голоснас
Сыло-чувкјало...
Голос Машолон
Ыло Горало,
Ежва жу-вывти
Ворлан норало...
Пурјас кывтоны,
Пурјас летчоны
Визыв Ежвати
Паскыд саризлан...
Комі ужалыс,
Керјас кылдоо,
Зила бурмоо
Ассыс олөмсө.

Вага-Мишө.

ЧАСТУШКАЈАС.

Шоныдинө зоьог чукор
Арнас лебо, бытто гез.
Комі-војтыр луьго мунө
Комбинатлы вочны пес.
Корелөј, пијан, коні мијан
Лечыд піла, лечыд чер?
Мунам сортовка ми лезны,
Кутам кыскавны ми кер.
Кот-і гоькыд завод-чурка,
Ез-на повъыв мијан сој.
Кот-і керјыд самтом ыжыд,
Ез-на ужалысөс сој.

Берек-дорті утка кывтö,
Ачыс чатöртöма јур.
Тувсов лунö Ежва-куҕа
Шуңгö увлаң мијан пур.
Ег ме керјö ескö медаг
Батöс һаңтöг кољны жал.
Ег ме пурјөн ескö кывтлы.
Корö Настук миҕа шал.

— —
ЧАСТУШКАЈАС.

Шондi каяö, јöзлы ваяö
Југыдлун да југыд гаж,
Овны вьлногөн ми кутам,
Öни кадыс абу важ.

Муса батö, муса мамö,
Ог ме пемыд мортөн ов:
Муна велöдчыны карö,
Сетчö лебзö менам лов.

Матрен-тöтка важөн шулис:
Мем пö грамöта оз ков!
Таво шыпасјас-һин тöдö,
Вермö гижны асгыс ов.

Шоныд-гожöм-бöрын арын
Угö мујас-вылö пуж.

Менам гөлөм шогөн тырö,
Мыјла лыффыны ог куж.

Кодлөн ташöм миҕа керка?
Таяö мијан вьл нарфом.
Регыд-сijö, муса вокјас,
Вöчас пемыдыслы пом!

Менö мамö јöна видö,
Мыјла вичкоö ог мун,
Мыјла, клубö, комсомолö
Ветла-котрала быд лун.

Степан-Вазо со-мыј шуо:
„Ем-пö бабаыдлы нöр!“
Менам гöтыр-фелегатка,
Сыкöд нинöмтор он кер!
Енö корö менö, нывјас,
Ог ме ворсанинö мун:
Фелегаткајаслөн талун
Клубјö-чукöртчылан-лун.

Кöсјіс еңка монöс нöјтны,
Ез тај повчы сылөн мон;
„Міјан права öні öткоф.
Аслад рожа оз ло зон!“
Талун гіжы муса нывкöд,
Гіжған-ужыс абу куф.
Сөгга спектак вылö мунім.
Вічко дум-вылö ез уо.

Парта вина кöсјы јуны,
Сөгга шуі аслым: Ог!
Нига та-вылö ме нöба,
Нига палöдыштас шог.
Вojдöр гымыштас-кö кымöр:
Со-пö лöгаöма јен.
Öні быдөн теныд шуас:
Електрічество-пö сен.
Јенлы јурбітöмөн јона
Корö пöчö аслыс рај.
Кывзы, пöчö, кулөм-бöрад
Гуөыд рајад он-нын кај.

— — —
Клубö ветла мамö видö,
Шуö сура сötөн.
„Мöдыө мунај, јöрта гidö,
Олышт лун-мöд сетөн!“

Спектак вылыс локта,—јортчө:
„Јенмөј, перјы ґинсө!
Комунисткөд тајө гөрөб,—
Бырөд миґа лунсө“.

Празник локтас, ыга лыффа
Мамө бара шуб:
Мун-пө виґкөб,—ыга мырфөб
Сотны пачө нуө.

Кружок-вылө ветла—горзө:
„Јенмөј, чег-пө коксө.
Пыщкад тенад аґы ворсө,
Индө омөль ногсө“.

Гојны пукөам, мамө пуґас:
Мыла-пө он пасјас.
Сені јөртчөм лыффас куґөс,
—Вөтла аслам гортыс.

„дырө тазтө, нылө, дуран,
Сета верөссајө.

Верөс кабыр-улө суран,
Вунө ужыд тајө!—

—Сөвет ужыс ме ог леґыс,
Мамлы ме шуа,—
Верөс абу кутыс-леґыс,
Кувтөґ ужсө нуа!..

Пармазон.

ЧАСТУШКАЈАС

Гөрыс мортлөн муыс муса,
Муыс вајө сылы ыан.
Он-кө еновт асґыд мутө,
Ставыс лоас секі шаґ!

Кор ме омӧль гӧрјӧн гӧрӱ,
Олӧм вӧлі менам зуг.
Ӧні сугмышти ме еща—
Вајӱ карыг миҫа плуг!

Муса гӧрӧ, зӱла вӧрӧ.
Комсомолец Варук-пі.
—Коркӧ,—шудӧ,—Комі муӧ
Трактор сузӧдлам-на ми!

Митреј кӧјдыссӧ-ез весав.
Јакӧ весавтӧг ез кӧз.
Течіс Јакӧ кујим ворӧм.
Митреј ӧтӱксӧ ез теч.

„Јен-кӧ сетас, Һаӧыд лоас!“
Шуд меным пӧрыг ҫед.
дугды, ҫедӧ, он-кӧ ужав,
Јенмыд Һинӧмтор оз сет!

Гӧрӧм-кӧзӧм-јылыг Һига
Меным сузӧдӱс селкор.
Вӱзму ужалиҫад, зонјас,
Колӧ тӧдны унатор.

Он-кӧ кознав муса Һывтӧ,
Муса Һылыд оз ло шаӧ,
Он-кӧ Һебӧдд ассыд мутӧ,
Он-ӱ адзыв сетыг Һаӧ.

Вајӧ тавӧ мијан сӱктын
Вӧчам ӧтув кӧҫанин.
Ӧтув ужалам-кӧ бура,
Һаӧыд, мајбырӧј, оз чин!

Һольӧн вартим ӧтӱ рыныш,
Лунтыр мырҫим сынӱсаҫ.
„Вартан машина-тај колӧ!—
Гӧгӧрвоӱс Павел-ҫаҫ.

Старна-шӧрын Ваӧ вӧӧ,
ружтӧ, вӧвылӧ оз мун.
Мы-нӧ лоӧ текӧд, Ваӧ?
„Ыщкӧ гӧрбушӧн кык лун!“

Ӧтчыл адзӧс ӧтӧ немеч,
Кыдӧ ыщкӧ комӧ морт,
Рочӧн магыштӧс даӧ шуӧс:
„Таӧ кӧвӧс ӧдӧн чорт“.

V. МУКӢД-ПӢЛӢС ГЫЛАНКЫВJАС.

МЫJЛА НӢ, ШОНДИӢJ, ВӢР-САJӢ ЛЕТЧӢМЫД...

(СывӢӢ .Что затуманилась зоренька ясная*-моз).

МыJла-нӢ, шондиӢj, вӢр саjӢ летчӢмьд,
Му-вылӢ ыстӢн оӢд воj?
МыJла-нӢ, мӢча ныв, омӢла вӢтчӢмьд,
Абу-нӢн важ-код те збоj?

ТенӢ ме ӢтӢкӢс рафеjтлӢ, окавлӢ,
Некор ег шулы лок кыв,
Кырныш-моз, варыш-моз тенӢ ег кокавлы.
ТӢдан те сӢjӢ бур ныв!

НӢнӢмла, мусаӢj, ӢлӢмтӢ повӢӢдны,
Шогыны, бӢрдны быдлун.
ӢлӢмьд кулас-кӢ, ӢӢкыд-нӢн ловӢӢдны.
ОлӢмьд воӢӢ оз мун.

МӢча шӢвк платӢӢтӢӢ ӢdjӢжык пагтавлы.
СӢнватӢ нышкы ӢӢк пыр.
Мыj ӢнӢ вӢлӢма—мӢдыс ен казтывлы,
ПуӢӢдлы ассыд том вӢр.

Кутам мӢ сылӢг-тыр му-вывтӢ ветлыны,
КӢтӢ севга олам го во!

М. Лебедев.

ПЕЧЕРА-КУҢА.

(Сывоё „Вниз по матушке, по Волге“-моз).

Печера-куҗа ми, вокјас, летчам,
Летчам пыжон, кывтам нѳжјѳ,
Кывтам нѳжјѳ.

Асывоҗын шонди гажа четчѳ,
Луншѳркадѳ би-моз ѳзјѳ,
Би-моз ѳзјѳ.

Печералон ваыс јона уна,
Вывти паскыд, миҗа лѳгыд,
Миҗа лѳгыд.

Пыжыд нѳжјѳ шывоё, воҗѳ мунѳ.
Номјас вѳтчѳны пыж-бѳрғыд,
Со пыж бѳрғыд.

Миҗа кыркѳщ вывти уна волѳ;
Пурјас, баҗјас, нурјас, виҗјас,
Нурјас, виҗјас.

Сѳлѳм јѳктѳ, мунны воҗѳ колѳ,
Корҗны пѳтлун, корҗны ужјас,
Корҗны ужјас.

Выл-Паш.

(ПУШКИН-ВЫЛЫГ)

Медбѳрја кымѳртѳр разалѳм кунѳрлѳн!
Ѳтнадѳн тѳвҗан те југамѳм јенежти.
Ѳтнад те сажѳдан шондисѳ вуҗѳрѳн.
Ѳтнад те жугыҗтан нумјалан ывласѳ!

Те јенежсѳ вылѳн-на вевҗыҗлин җѳнѳн,
җард-биѳн пастала ѳзтывлин гѳгѳр,
җорыда, шуштѳма саркјалин гымѳн,—
Козмалѳм муежсѳ јукталин зерѳн.

Тырмас-нын! Весае тас, кытчө тең гажыд!
(Колѳма тенад-гај парсалан кадыд).

Тырмѳз-нын кѳтаѳс зер-ваѳн муыс.

Вѳр-пуыс пожјасѳс... Ѵшалѳ лысва;

Гѳгѳр зѳк лѳнѳма, —нумјалѳ ывла...

Ѵтнад те гѳн вежан. Мун татыѳ, мун!

Тѳма-Венъ.

ТУВСОВ ВОЈ.

(Пѳчѳлѳн казтылѳм).

Ој, ој, тувсов вој

Важ том кадѳс кыпѳдѳ,

Гажа југыд вој

Унмѳс менсым палѳдѳ.

Жугыль сѳлѳмѳн

Зѳрја ѳшѳн востышта,

Нора ылѳмѳн

Том олѳм казтышта.

Мајбыр, го мајбыр

Нывгаж-дырса тувсов вој!

Долыд оландыр,

Мыјла те мѳдыѳ он во?

Ен кѳк, кѳкѳнеј,

Гажа садја нѳрысын!

Кусѳ бѳкѳнѳј

Менам пѳрыѳ морѳсын.

Ок-ма, кынмѳма

Сылі-гѳгѳр гартчыѳ сој,

Сѳлѳм ѳзмѳма,

Сѳмын век жалъ тувсов вој.

Час, час, гажѳдчас

Мѳжан-пыѳѳѳи зѳла чој,

Мед-пѳ кажитчас

Југыд долыд тувсов вој!

Нѳбѳдѳнса-Вѳттор.

ЈУГЫД КОЗУВ.

Југыд козув, петав, петав!
Езые козув, петав!
Зирдав-пөртмае вылыган,
Зирдав рытја кыа-бөрын!
Муса нылөј, петав, петав!
Зарны нылөј, петав!
Гажөд менө гөлөмшөр,—
Петав рытја кыа-бөрын!
Петас ескө југыд козув,
Зирдалөмөн ворсас..
Гудыр кымөр-тај оз леҗ:
Вевтө пемыд ежөс-улө.
Петас ескө муса нылөј
Кыа-бөрын ме динб..
Мамыс-тај сижөс оз леҗ:
Видчө, нывлыг вөла кутө.

Нобдинса-Виттор.

ВУНДОМ.

Талун петі гажа шонди!
Зарны шепта бур су вунда.
Ме, том ічмонь. (2)
Лечыд чарла шырскө воҗө,—
Косјас виеө, сојјас муҗө,
Онмөј лічкө. (2)
Со-өд кушөм мијан мырсөм;
Некор он төд чөскыд уҗөм,
Быдлун виеган. (2)
Гөкыд уҗыд немтор ескө,—
Менсым морөс мөд шог коотө:
Гөлөм виеө. (2)

Мамō сетіс вербессајō
 Менō, томōс, пōрыс сајō,—
 Тōдтōм шōрō. (2)
 Аслам сиктын шогōн колы.
 Менам другōј, муса Кола,
 Сōлōмшōрōј. (2)
 Вот і оні, вундиг-тырјі,
 Важ вōлаыс гажōј бырі
 да-ј шог богтіс. (2)
 Југыд чарла-с кольтаō суцкі,
 Шојтчиг-моз ме борјō пукоі—
 Сінва-ј петіс. (2)
 Ег-і тōдлы вугыртōма,
 Муқōм-бōрын унмовесōма
 Кольта-бердō. (2).
 Кола-ордō волі вōтōн:
 Аслам шогыс бытōс сетōн
 Јона бōрді. (2)
 Кор ме сағмі сырқјалōмōн,
 Борјыс четчі термагōмōн:
 Шонді летчō. (2)
 Су бōрōзда нарла корō,
 Шонді оdjō сарлаң норō,—
 Пōра гортō. (2)
 Гортын менō вичыооны:
 „Ештōдō, ферт“, думајтōны:
 „Зіл том ічмон“. (2)
 Со-ōд куцōм мјан ужыд:
 Он тōд кōні ыжыд шогыд
 Тенō лычкас. (2)

Нубдинса Віттор.

ВЕЖ ВІҔ-ВЫВТІ МУНА.

Веж віҔ-вывті муна, муна (2)

Міча ҳоріҔ сені уна,
Зарні ҳоріҔ вывті уна.

Меным гажа, сыла-јокта, (2)

Міча ҳоріҔ воҗо окта,
Зарні-ҳоріҔ оdjо окта.

Муса зонлы јуркыщ кыа, (2)

Гортыс пета —рытја кыа,
Горто локта—асја кыа.

Веж віҔ-вывті муна, муна, (2)

Міча ҳоріҔ сені уна.

Зарні ҳоріҔ вывті уна.

Њобдинса-Виттор.

АДҔЫҒАН-ТАЈ.

Бөрөд-јагөд ветлывла,
Рыжик, јельдөг вотлывла.

Щак вотыөкөд адҔыөла,

Губөникөн кутчюла,

Вотчиг-тырји вочасла,

Зев топыда окасла.

— —

Чері кыјны ветлывла,

Сөкыд төһа кыскывла.

Војковјасөн ветлігөн,

Біпур-дорын уҗлігөн

Зев топыда кутчюла,

Тывјалыөкөд окасла...

— —

Рытын борјө ветлывла

Чөскыд дука турунла.

Ыщкывла да лечтасла...

Мусукөјкөд адҔыөла.

Њебыд борјын кутчюла,

Зев чөскыда окасла.

Војјас пукны ветлывла,
Ныв-зон костын ворслывла:
Јбктывла да ывлывла.
Војшөр бөрөз овлывла.
Кольөдчигөн кутчигла,
Зев топыда окасла.

Со ме кущом долыда
Том олөмөс кольөдла!
Мөдые, гашкө, казтыштла,
Шог-пыр нора ылыштла:
„Кольөма-тај, мокастлы,
Кызі коркө... окаслі!..“

Нубдинса Виттор.

ТУТУРУТУ-ГЕМО.

Тутуруту Гемө-сајө
Өгрө-Марпа верөссајө,
 Мајбыр, муніс,
 Мајбыр, муніс.
Гемө-ордын пірујтөны,
Пызан-сајын пукалөны
 Став рөдвужыс,
 Став рөдвужыс:
Ласеј-Мөсеј, Чукла-Педөр,
Пөрыс-Јарө, Ныртөм-Петыр,
 Варгыл-Көгта,
 Варгыл-Көгта.
Гөгрөс-Өгрө, Куран-Марја,
Кекур-Нафө, Бырган-дарја,
 дона гөетјас,
 дона гөетјас.

Сват да сватта, кум да кума,
Ыжыд зыкөн, гажа шумён
Мунё пірыс,
Мунё пірыс.

Регыд өккыд лоі журын,
Јона жувгіс віна-сурён,—
Ворсё вірныс,
Ворсё вірныс.

Лъаз-бёрын друг Семё шуё:
„Кодлы төрас гојё, јуё,
На здоровјё,
На здоровјё!

Менам, трукстыд, зікёз вуні,
Кёч-ёд кыјны колё мунны
Мёсвіз-давјё,
Мёсвіз-давјё.

Сёмё-бёрын гаж ез помаг!
Быдён дунгё помга-помыс,—
Сур доз ректё,
Сур доз ректё.

Ставныс кодёе віна-сурён:
Чукля-Педёр увлаи јурён
Жојас јёктё,
Жојас јёктё.

Ныртём-Петыр вомнас ворсё,
Кекур-Нафё авсё-восё.—
Шогёдёма,
Шогёдёма.

Куран-Марја чілзё јара:
Окавны кыјёдё Јарё—
Топёдёма,
Топёдёма.

Ласеј-Мёсеј вомгорулас
Сылё, кылё, лабіч-улас:
„Тутуруту,
Тутуруту“.

дарја ојгө: „ој-ој, уаа!

Ој, ог, вермы, ој-ој, уаа!

Ој, вај кутөј!

Ој, вај кутөј!“

Лас-мунисны војшөр-гөгөр...

Сөмын өтнас Семө гөтыр

Вөјбыд оліс,

Вөјбыд оліс.

„Өнбөч-өмөј көчөс кыјө?

Көні бара морөн лыјө,

Часлы волас,

Часлы волас!.

* * *

Тутуруту Сембөс,

Көч-кыјыг мужикөс

Гөтырыс адзіс

Мөс візан давјыг:

Гөра-ывваң четчыштөма,

Став лыбөмсө крөшітөма.

Өгрө Марпа кураліс...

Кірө Кузма кокаліс...

Соморө сваџба!.

Нобдинса Віттор.

ОЛІС-ВЫЛІС ВӨРЫН...

(Сывеө „Вдоль да по речке“-моз).

Оліс-выліс вөрын, оліс-выліс јагын

Ежва дорын удад зон

Аттө фівө-фівө, аттө ыжыд фівө,

Ежва-дорын удад зон.

Усјас сылөн лөгыд, кудрітчөма јурөі,—

Прамеј вөлі бурлак морт.

Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Прамеј вөлі бурлак морт.
 Уна ошкөс сiјө лечыд шыөн суцкiс,
 Уна кыјліс јежыд көр.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Уна кыјліс јежыд көр.
 Урјас сылы шедiс, ручјас сылы сурiс,
 Кывзiс сiјөс гөла, тар.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Кывзiс сiјөс гөла, тар.
 Өтчыд сiјө мунiс муфер ручөс кыјны,—
 Ез шед сылы муфер руч.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Ез шед сылы муфер руч.
 „Мыј-нө тајө лоi? Кыјөбм ез удајтчы“,
 Шуө шенчө удал зон.
 Атто фівө фівө, атто ыжыд фівө,
 Шуө шенчө удал зон.
 Сбмын сiңи шуiс, виçодлас-кө,—локтө
 Паныд сылы төдтөм ныв.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Паныд сылы төдтөм ныв.
 Төдтөм нылыс мiча, төдтөм нылыс мiча
 Абу жугыль, абу шап.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө
 Абу жугыль, абу шап.
 „Кытчө, зонмө, ветлiн? Вiгтав, кодөс кыјан?
 Мыјла ынөмтор он вай?“
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Мыјла ынөмтор он вай?“—
 —„Ветлi ручөс кыјны“, бурлак-мортыс кайтө:
 „Ез шед меным муфер руч“.
 Атто фівө-фівө, атто ыжыд фівө,
 Ез шед меным муфер руч“.—
 —„Конөрөј те зонмөј, жал!та ме тенө:
 Прөста вошi тенад лун.

Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Прöста воші тенад лун.
 — „Ег ме лунсö вошты“ — зонмыс öтвет віçö.
 „Гурін öні меным те.
 Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Гурін öні меным те.
 Руч-пыдди ме тенö, міча нылöж, кыжа...
 Радейт менö, міча ныв!
 Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Радейт менö, міча ныв!“
 Нылыс оз і повзы, нылыс оз і пыкы:
 Муса сылы бурлак-морт.
 Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Муса сылы бурлак-морт.
 Окасісны жона нылыс удал зонкöд ..
 Гортö локтіс удал-зон.
 Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Гортö локтіс удал зон.
 Руч пыддісö кыјіс, руч пыддісö вайіс
 Аслыс муса міча ныв.
 Аттö дівö-дівö, аттö ыжыд дівö,
 Аслыс муса міча ныв.

М. Н. Лебе

ОЗ ҢЕКОР ЛАНТЛЫ..

(Сывсö „В реке бежит“ — мө

Оз ңекор лантлы пемб^{бвст}
 Пыр сылөн шыыс гөгөр к^{тö:}
 Көт усö лым, көт кигсö э
 Ур-кыже пагтөг мунö ы
 Ур-кыже, вөр шöрын ен
 Зев матын ветлö ыжыд

Көн вöрыс щöкыд, пујас куз,
Пес-вöчыг рытöз тилгö сени,
Ен, зонмö, ужалигөн уз,
Ен вунöд мунан тујыс көні,
Ен ылав: тујлөн уна вож...
Зев матын ветлö ыжыд ош.

Зор тоша ветлыг-муныг морт
Göd вöрын козјас улö пукгö
Сен абу теныд шоныд горт,
Сен делö пукалыглөн зугö.
Мун воэд, волав, пагкыд тош...
Зев матын ветлö ыжыд ош.

Рытгорув вöрын мича ныв
Зик öтнас пожјö пувсö öктö.
Оз шоггы, ылö ыланкыв,
Кöт псжјыс омöла-на сöктö.
Ен тырт, бур нылöј, асгыд пож...
Зев матын ветлö ыжыд ош.

Вөр тујöд шонди летчандыр
Збој чельад котöртöны уна.
Бур-пјан, гулајтнытö гор,
Бөр гортад ödjö, ödjö мунö
Кок тјан пышјöм вылö чож...
Зев матын ветлö ыжыд ош.

М. Н. Лебедев.

КÖН ОЛАМ МІ...

(Сывгö „Трансваль“-моз).

Көн олам ми, сен сулаліс
Зев важөн пемыд вөр.
Сен котраліс, сен гулајтіс
Куз сура јежыд көр.

Сен ош да кѳјин шѳјтисны,
Ур четчавны ез муз;
Сен лыдтѳм вѳлі пѳткаыс,
Ез бырлы кѳч да руч.

Гѳд вѳрјас куза ветлѳдліс
Звер кыје—комі морт.
Ез повлы ошкыс, кѳјиныс...
Сен вѳлі сылѳн горт.

Зор козјас улын лажинтчис
Кыз керјыс вѳчѳм чом.
Ез пѳдлаг сылѳн ѳзѳсыс,
Кыз пѳрыс пѳчлѳн вом.

Лок плакајасѳн вевтѳѳма,
Му жожа, стѳнјас гѳд;
Кык ичѳт вогса ѳшиѳа—
Шын сеті петас мед.

Рытгорув тајѳ чом дорѳ
Том чукѳртѳма јѳз:
Том војтыр пыр-на гажѳдѳѳ
Кѳѳ петѳма, кѳѳ ез.

ЛОК ТѳЛѳН МУѳЗ...

(Сывгѳ „Реве та стогне“...-моз).

Лок тѳлѳн муѳз сінгѳ пујас,
Зев јона ызгѳ днѳпрлѳн ва,
Ок вылѳ, вылѳ качѳ гыјас,
Веж быјѳн ветлѳ сылѳн вал...

А кельд тѳлыс сјѳ кадѳ
Шпыѳгуѳѳн шлывгіс кымѳр пѳвст
Кыз бытѳѳ пыжа гы кост катѳ:
Бурс сунлас вошѳ, кыптѳ бѳр.

Быд морт-на сиктын вѳлі узѳ,
Ез чуксы петук арга вој,
Сек шуштѳм кыліс буксѳм сузлѳн,
да... нора зуртис јагеѳ пу...

ӨВВӨ.

Пөчө менө віҗлывліс,

Потан дорын ғывлывліс:

„Өввө, өввө, өввө!“..

Пөчө менө лаңтөдө,

Кызпу лажкан лажкөдө:

„Лујкі-лајкі, лујкі-лајк!“..

Пөчө ғылө нораа,

Лажкан зуртө гораа:

„Зуркі-зурк, зуркі-зурк!“

„Зарні піөј, уҗ-һін, уҗ!

Гөләмшөрөј, уҗ-һін, уҗ!

Өввө, өввө, өввө!“

Шебрас кокөн чужјала,

Ічөт кекөн шыблала.

„Өввө, өввө, өввө!“

Пөчө бара тубыртас,

Ешкын-улө шебрөдас:

„Өввө, өввө, өввө!“

Кодыр дугдас ғывны пөч,

Кута лөвтны ачым щөщ:

„Өв, өв, өв, өв!“

Пөчө бара-һін ғылө:

„Вөрын лебалө сілө,

Өввө, өввө, өввө!“

Ајыд муні вөравны,

Гөла-урјас лыјавны

Өввө, өввө, өввө!“

Зев-өд сіјө ачыс зіл,

Важас теныд уна сіл.

Өввө, өввө, өввө!“

Мамыд муніс турунла,

Регыд локтас—ен бөрд, ен.

Өввө, өввө, өввө!“

Быдман—ыжыд лоан морт,
Вылө лебзан, пөтка борд.
 Өввө, өввө, өввө!
Ачыд кутан вöравны,
Ручјас, ошјас кыјавны.
 Өввө, өввө, өввө!
Куза тази ылас пөч,
Кытчөз оз лаңт ачыс щөщ.
 „Өввө, өввө, өввө!“
Ывла-н војтөв шуғлалө,
Керка-н шоныд онјалө.
 „Өввө, өввө, өввө!“
Кага потан довјалө,
Пөчө сені вугралө:
 „Өввө, өввө, өввө!“

Тажө гiжа тiјанлы
Сөлөмшөр ныв-пiјанлы,
Уна олөм во бöрын
Муса комi му вылын.
Гашкө, коркө ылыштад,
Поснi чој-вок лаңтөдлад:
 „Өввө, өввө, өввө!“
Тажө ыланкывјасас
Нора кылан шыјасас,
Кылө вөрлөн шувгөмыс,
Комi јөзлөн шогөмыс,
Тильгөм-мырегөм оломыс,
Кынөмпөтсө перјөмыс:
 „Өввө, өввө, өввө!“

В. Ы. Чiстальов.

ЧУЖИ-БЫДМИ СӨД ВӨРШӨРЫН.

Чужи-быдми сөд вөршөрын,
Сферевнаыг петі,
Новлі чорыд гера дөрөм,
Виға гач да көті.

Муртса сувті ас кок жылб,
Уж пыр меным вичміс:
Зыбка дорын өввө сывны,
Ічөт кага виґны.

Кага бөрдө, ачыд бөрдан—
Горажыка горзан;
Пөжөм јөлөн сурыг вердан,
Косжык рузум корған.

Бөрдые кага дыр оз бураг,
Абу сылөн лаңтөм;
Керка оґөс швачкан бура,—
Пышјан ворсны һајтөн.

Ыжыд мамыд коргас тенө,
Јуалас „Көн вокыд?“
Вөснид һөрјөн швачкас тенө,—
Лудґас кыкнан бокиды.

Рытын мамө ужыг локтас,
Вајас лөм да өмиґ...
Сещөм вөвли чельаґ војас,
Каґтывла-на өнөґ.

Һобдинса Виттор.

ШОНДИ ПЕТӨ, ШОНДИ ЛЕТЧӨ.

(Сывгө „Солнце всходит и заходит“-моз).

Шонди петө, шонди летчө.
Менам ґурмаын сөд вој.
Өшиһулас часөвејјас...
да е-ек! да е-ек!
Кыкөн ветлөны зев збој!

Кызі колө менө візөј,
Бурөн турмаыг ог мын.
Сетыг рад, егкө, ме петны...
da e-ek! da e-ek!
Көртөн дорөма том вын!
Мыјла, көрт, те менө кутан?
Часөвејјасыг те лок.
Кызі жугөда ме тенө?..
da e-ek! da e-ek!
Меным абу те бур вок!
Оз-нын лолы меным вөла
Вөрын лебавны быд вој.
долыд олөм менам воші...
da e-ek! da e-ek!
Вынтөм лоі бурлак сој.
дугды гөгравны, сөд кырныш!
Ез-на богтны менгым жур.
Бурлак гөлөм те он кокав...
da e-ek! da e-ek!
Теныд, кырныш, ме ог сур!

М. Лебецов.

ВЫЛЪ ЈЕКТЕҢІЈА.

Арга рытын горөн
Вичко пощөс дорын
Манакинъа коріс
Асгыс мусуксө. (3)
Ез лок сетчө морыд...
Јенвозын сек гора
Гөлөмшөрсө јоріс
Мөдкөд мунөма. (3)
Госпофөј да јенмөј,
Гөлөмгаң теd кевма,
Көнкө-кө те ем-на,
Гажмөд гөлөмсө. (3)

Кыліс јенмыд... Војыд

другыг југыд лоіс—

Четверѣ віна воіс

Ошін роѣдыс. (3)

Војбыд равзѣм кыліс—

Манакіна ғыліс

Зев јеннога ылѣм

Уна ногјасѣн. (3)

Асја тонгіс гора...

Вічко ѡѣѣс дорын

Кодкѣ лѣвтѣ нора—

Сетчѣ угѣма. (3)

Локтѣ поп-ѣак ғывны,

Адзіс воссѣ нывлыг,

Лѣвтѣм кутіс кывны:

„Аттѣ, трагіча“. (3)

Локтіс кујім пѣчѣ.

Воггіс вічко ѡѣѣс—

Попыд вігтјас кѣѣѣ:

„Лоі чудеса. (3)

Тані тајѣ нылыс

Војбыд кевміс, ғыліс..

Міјан олѣм јылыг

Угтѣѣ кевмѣма. (3)

Сещѣм јона кевмас—

Петкѣдчылас јенмыс,

Медга ыжыд јенмыс

Ыжыд мѣлѣгтнас. (3)

Јенгыд повѣас—сѣрѣ,

Вомыс муртса вѣрѣ,

Рушку пыщѣ кѣрѣ—

Кодкѣ пырѣма“. (3)

„Четчы муса чѣјѣј“,

Богтіс поп-ѣак сојѣд:

„Куѣ-ѣд арға војыд,

Муѣін јона зев!“ (3)

Гусёник дак шуё:
„Мыј өтнадён жуан?
Менё—мыј ен нуёд—
Важён тельепіт“. (3)

Пёрыё пёчө кевмё:
„Господеј да јенмөј,
Талы-моз-жө меным
Агтё петкөдлы!“ (3)

Илла Вас.

МЫЛА МУСА КОМИ АҢ.

(Сывгё „Нива, моя нива“-моз).

Міча комі нылөј,
Меным те зев муса,
Јона муса меным
Тенад гажа олөм.

Те моз сывны, ворсны,
Міча зарңи нылөј,
Оз куж сегда некод,
Пёрыёјас ні томјас.

Ічөтїк-на вөлін,
Муртса кывјыд артмө,
Пыскылтан, а ғылан
долыд олөм јывғыд.

Быдмін сізім арөз,
Ывла вылын ветлан;
дојдін ічөт коктө,
Сїнва банён бөрдан.

Кодкө секі сывны
Нывјас пыё богтїс,
Бөрдөм тенад вуні,
Накөд кутін сывны.

Тырі дасквajt арөс:
Празнїк-код-кө воас,
Ульч вылын тенад
Јургө ғылөм шыыд.

Секі теныд долыд,
Сөллөм-вылад кокңыд,
Чужөм-вылад віра,
Көмкот, плағте міча.

Кыч арөсө воїн,
Верөссајө мунін.
Секі кутін овны
Аслад мужїк дінын.

Аскодыд-жө нылөс
Отсөг вылө быдтан,
Потан дорын сылы
Мыјїас кужан ғылан.

Пёрыгла-дор богтїс—
Ветымынө тыргчан,
Көщас лабїч вылын
дөмеіг мозыд мурзан.

Он-нын важ-моз горд,
Нуркнитомон нужд,
Сомын мыжкө, век-жө
Сылөмтө он вунд.

Көт і аңлөн олөм
Помө пондас воны,
Сылөмгыд-таж сижө
Оз-на зикөз лезгы

Нөм чөжыд те, аңөј,
Уна верман сывны.
Асгыд шог і долыд
Сыланкывјө богтны.

Сижөн те і муса
Меным, комі аңөј,
Текөд меным долыд,
Вунө аслам шогөј.

Омра.

ЕЖВА ЈУ КУЗА.

(Сывгө „Вниз по Волге-реке^а-моз).

Ежва ју куза,
Терыб гы вывти
Лебзө ыжыд пыж .
Јежыд паруса.

Пыжас пукалө
дасвіт удал зон,
Өтї зон кынзї,
Ставыс гажаөг.

Најө ворсөны
Кујім гудөкөн,
Најө ғылөны
дасньол гөлөсөн.

Өтї бурлак морт
Міча чужөма,
Арга кымөр моз,
Ваас визөдө.

Јурсө лезөма,
Оз-і лептыштлы,
Вомсө тупкөма,
Оз-і горөдлы.

Мыҗла, бурлак морт,
Гаҗи жугылтчин?
Мыҗла јортјаскөд
Те он гажөдчы?

Кинас шеныштеіс
Шоггыс бурлак морт,
Шуіс-горөдіс
Нора гөлөсөн:

„дона јортјасөј,
Удал зонјасөј,
Енө дивітөј,
Енө лөгагөј!

Менам сөлөмөј
Шогөн тырөма,
Менам дольдлун
Ылө кольөма!

Муса Машукөј
Менө еновтіс,
Југыд шондіөј
Менам кусөма!

Богтөј шыбытөј
Менө, коңөрөс,
Гудыр ва пыщкө,
Жужыд кыркөщө!

Ме-кө мустөмми
Муса Машуклы,
Овны му вылын
Меным ынөмла!“

М. Лебецов.

КОЛЛЫГЫГ.

Паскыд, саджа мiртуј куза,
Са-коѢ арга пемыд вој,
Рѳттѳ, пызјѳ пара вѳла;
КѳѢ i пемыд,—јамщiк збој.
Вѳтлѳ вѳвјас пуклѳс вылын,
Мыјкѳ мургѳ, ғылѳ пыр.
Сылѳн коллантаорјыс доѢѢын
Кывзiс ғылѳм вель-нын дыр.
„Мыјнѳ ташѳм нора ғылан,
Когтан сѳлѳм сiг-коѢ морт;
Зорiз дырјi вiр-јаз воштан,—
Томѳн корган гу да горт.“
„Кывзы, другѳ, ТреѢа сiктын
ШаѢа быдмѳ мiча ныв.
Сiјѳ тѳрыт шуiс меным
Медга бѳрја лечыд кыв:
„Везшѳрѳ-пѳ менѳ корган,
Меыг буржык сурас тед;
Iчѳт кага-моз-пѳ ышман...
Ме-коѢ нылыд ем-на мѳд“.
Со мыј понда нора ғыла,
Ог-ѳ шогѳс еща вен.
Сѳмын нывлѳн оз вун кывјас,—
Јургѳ пельѳ, быѢѳ звѳн“.
дыр-на јамщiк мыјкѳ ғылiс.
Куза јургiс тiлгун гор.
Сылѳм-шыѳ вѳрыс садмiс,
Јона шувгiс кызлѳн кор.

Сандрiк Јогор.

VI

ПЕРМЈАК ГЫЛАНКЫВЈАС

ОСКӨЛОН ОҢО.

Оскөлөн оңо,
Туж шөрөт вегкыта,
Бокө ҥе кежны мед,
Талтчавны крепыта—
Шонділаң габазөн ¹⁾
Гөрд міча плаггезөн.
Раз-два, раз-два!..
Кін ²⁾ сетчін зугсөма,
Рјад шөргіс петөма?..
Веж коктө, кылан он?!
Он-кө кыв, пет, мун сег,
Рјадсө ен сорлав ³⁾ вег.
Раз-два, раз-два!..
Гов ⁴⁾-піјан чельаф мі,
Шуд-сөріг кольөммез,
Чукөрөн, габазөн
Бі-југөр вотамө,
Ыпкамө, дорамө
долыт лун, міча лун—
Раз-два, раз-два!..

-
- 1) Чукөрөн.
2) Kod (kodі).
3) Торкав.
4) Гөль.

Піту-Өньө.

ГАЖАЖЫК КОМІЕЗ ОЛӖ!

Гажажык коміез олӖ!
Шогавны, бӖрдны оз ков;
КулӖміг ӗкӖр ед полӖ—
ӒекӖр оз кув мїжан лов!

Лов мїжан кусны оз вермы,
ЛолыслӖ оз лок кулӖм...
Ловја морт ӗкор оз јӖрмы,
МортыслӖ он тупкы Ӗм.

Уна мї адзылім шоггез—
Жалејтїг ӗкїн ез вӖв!..
ВунӖдам сїјӖ бур воннез,
ШогсӖ мед нӖбӖтас тӖв!..

ӒекӖр шотчїгӖм ег тӖдӖ—
Кошшїм мї век кынӖмпӖт,
Смевжыка Коміез ветлӖ,
МїжанӖс адзасӖ мед.

Пондам мї смевжыка овны,
МїжанлӖ шог—абу шог;
Сугдам мї локкеслїг повны—
ЛоккеслӖ асным мї лок.

Гажажык Коміез олӖ,
КытчӖз лыгїнныт ез быр;
МїжанлӖ гажыс і колӖ—
Аг гаж-олан лоас пыр.

КОМІ СЫЛАНКЫВ.

Олі ме—тӖждыгі пыр,
Бур олансӖ ег адзыв;
Гажа луннес ез вӖлӖ,
Мїча ојјес ез овлӖ.
Шондї петас—коклын ме,
І кымӖссїм ва леզчӖ;
І ужалан сїз лунтыр—
Аслыт места он адзыв.

Гортö локтан—иң видö—

Вег олигөн пыр шуö,

Чöльафоккет горзöны—

Сојны-јуны корöны...

Ок те менам неолан,

Көр те ме дыниг мунан?..

Мун-жö чожжык умöль лун

Коль менö кымöра ој!!...

Töda ед—те ме дыниг

Кыз гöглан тарöвтчыштан

I cygeddec ме јылиг

dygdacö геравны сек,

Иңка dygdac видчыны,

Зоннез, ныввез горзыны...

Гажа пиҥна керкуиг

Оз понды петавлыны.

Казантсов Петра.

КОМІ НЫЛÖЈ.

Комі нылöј, миҫа нылöј,

Ен те сещöм норөн сыв,

Med ми том јöз егö кылöј

Тенчит нора сыланкыв!

Мыј те öнi инö бöрдан,

Гажöдчыны колö көр,

Көр те лоан жöҥик сајын

Бöрдны лоас секи пыр.

Јештан ешшö пöриҫмыны—

Норөн сывны пиҥнатö,

Горыв сордас пыр пукавны—

Кигны асҫит өинватö.

Так сыв-жö, сыв-жö, комi нылöј.

Кытчöҫ том кадыт ез быр;

Сыв-жö, гажöt комi јöзсö—

Гажыс колö сылö пыр!

ТОМ НЫВВЕЗВЛӦ.

Гӧгрӧс чужеммез,
Віра чужеммез,
Басӧк кажоккез,
Гажа серӧммез,
 Быщӧм ныввезӧj! (2-ig).

Ӧтпыр олатӧ,
Чожа быратӧ,
Кыз-тај ӧрӧзӧз 1)
Чожа когматӧ,
 Арӧн кӧггатӧ. (2-ig).

Сылӧ, гажӧтчӧ
Гажа том кадас,
Кужӧ овнытӧ
Чветӧтӧм порас
 Шоглӧ ед сетчӧ! (2-ig).

Пемыт думаез
Јурӧг вашӧтӧ,
Умӧль олансӧ
Бокӧ вештыштӧ
 Гажа пӧгӧаӧн! (2-ig).

Гӧгрӧс чужеммез,
Віра чужеммез,
Гора голоссез,
Басӧк кажоккез,
 Кужӧ овнытӧ! (2-ig).

ІЧМОӦЛӦН ТӧЖДИГӧМ.

Мыла жӧ менӧ ті,
Ајӧӧj-мамӧӧj,
Рӧдӧмӧj вонӧӧj,
Сојӧмӧн сојӧтӧ—
Жӧӧӧклӧ сетӧтӧ
Пӧрӧг сајӧ? } 2-ig.

1) ӧрӧзӧз—цветок.

Асланым увтырын
 Ме ја умөл вөлі,
 Ме ја үне чоҗ вөлі
 Візлын і ыбвылын,
 Сакөҗ ужаланын,
 Ыҗыт туҗын?..

} 2-ig.

Так мыла-нө менө ті
 Етчөҗәс воштитө,
 Соҗөмөн соҗитө,
 Јурөс урсавитө—
 Жөңиклө сетитө
 Пөріс саҗө?..

} 2-ig.

СЫЛАНКЫВ.

Мыла меным томлө
 Інө сізі сөкыт,
 Мыла вын кусінтчө,
 Мыла мувлын җескыт?..
 Мыла журын дума
 Кырныш-моз пукалө,
 Вем пыдөсөс менчим
 Оҗ і лун кокалө?..

Мыла вірөс біөн
 Вывтыр менчим сотө,
 Көгтө паскыт морос,
 Сөлөмөс ламөтө?
 Неважын-таҗ ешшө
 Пыр ме јөкті-ғылі,
 Том чельаҗыс-шөрын
 Төв-гөрын вөтлісі.

А өні меным томлө
 Мыҗ-нө сетщөм лоіс—
 Сы-оҗа шог кутіс,
 Ловјөн менө соҗіс!

TE-ED БАСӨК КОМІ ЗОНӨЈ.

(На мотив „Ты морјак красівыј“...)

Те-ed басөк комі зонөј
Теныт тырө кык-dас god,
Те радејт менө бур вонөј
Текөт гажмас менам горт.

Пріпев: Му-вылын, ва пыцкын
Пуктам аггіным вын...

Өні арміјаө мунан
Менө кољан төждієны,
Понда сек ме лыніє-лунө
Тенчіт жуөр відчієны.

Му-вылын, ва пыцкын
Пуктам аггіным вын...

Те ен горзы комі нылөј
Мунны меным локтіс кад
Те кољав менө ылан кылөн
Мед өлөм вөлі менам рад.

Му-вылын, ва пыцкын
Пуктам аггіным вын...

Өні арміјаыд міжан
Сіја һекінліє оз пов,
Абу поліє гөв-јөз-піжан
Көт талун пуктас аггіс лов.

Му-вылын, ва пыцкын
Пуктам аггіным вын..

ГЫЛАНКЫВ.

Уна ныввез чукӧртчӧсӧ, (2-ig)

Зон, зон мӧча ныввез

Зон, зон комӧ ныввез

Чукӧртчӧсӧ.

} 2-ig

Иӧва дорӧ котӧртчӧсӧ, (2-ig)

Зон, зон мӧча ныввез сӧз оӧ...

Паскӧмнысӧ чӧвталӧсӧ (2-ig)

Зон, зон с. оӧ...

Бад-кус-увгӧ пукталӧсӧ, (2-ig)

Зон, зон с. оӧ...

Агныс ваӧ четчалӧсӧ, (2-ig)

Зон, зон с. оӧ...

дыр ваас тульӧтчӧсӧ, (2-ig)

Зон, зон с. оӧ...

Васӧлыса кынмалӧма, (2-ig)

Зон, зон с. оӧ...

ГЫЛАНКЫВ.

Унаыг ме ывлывлӧ,

Јӧзгаӧ аӧтӧ кывлывлӧ—

Пӧланӧн-моз пӧксага,

Јӧз гӧлӧмӧ кытсага

Комӧ ыланкывӧн (2-ig).

Менам сетщӧм оланмог—

Овлӧ гажа, овлӧ шог!

Гажыс-дырӧ орсышта,

Гажыс бырас шогышта

Комӧ ыланкывӧн (2-ig).

Вот-ед менам олӧмӧ—

Гажа мувлас ӧлӧмӧ;

Пӧрӧма кор—лаӧтышта.

Олан жалӧн каӧтышта—

Комӧ ыланкывӧн (2-ig).

Менам ғылом оз на быр,
Кувтӧз кута ывны пыр;
Комі жӧзсӧ гажӧта,
Шогсӧ сыліг вашӧта

Комі ғыланкывжӧн (2i-э).

Кор ме ғыла—оггӧ жур,
Пыр ме ғыла мыј медбур;
Лӧка олӧм ӧщкышта,
Бура олӧм ошкышта

Комі ғыланкывжӧн (2-ig).

Кывзӧ бур жӧз ғылӧмсӧ—
Быдӧс мијан олӧмсӧ,
Олӧ пыр бур гӧлӧмӧн,
Олан коллӧ ғылӧмӧн

Комі ғыланкывжӧн (2-ig).

Ӧобӧнса Виттор.

ЧАСТУШКАЕЗ.

Талун локтіс обьявленьӧ
Гельсоветӧ корӧны,
Инӧез¹⁾-ныввезлӧн собранӧ
Фелегатка бӧрјыны.

Озжык²⁾ мијан Марін вӧлі
Феревенскӧј таратуј,—

Кызі лоіс фелегатка

Оггис³⁾ сылӧ пакыт тѳј.

Ӧтпыр видіс менӧ мамӧ,
Мыла дыр ме ветлӧта,
А ме ветлі комсомолӧ
Лыдӧді полйтграмота.

¹⁾ Бабајас.

²⁾ Водӧр.

³⁾ Воггис.

Важын төдліс комі морт
Кабак да көјича ¹⁾),
Өні мјјан Кудымкар—
Асланым столыча.

Аја, дурдам-нын ужавны
Шонди өддөн-нын ²⁾ лажмыт,
Кудымкарө колө мунны,—
Талун сетчін ³⁾ комі рыт.

Менө бөтисө служитны,
Гортө колтчис басөк ныв,
Ме пігмөез понда гіжны
Мед-бы гажтөмгис оз кув.

С. Кудымов.

ОҢЖЫК ОЛИМ.

(Сывгө «Раз полоску Маша жала»-мөз.)

Оңжык олім бусын, саын,
Көгтім луніг-лун өінваез,
Бура горзім.

Ајка өтөрө тојлалас,
Балычаезөт кыскалас—
Іңкөт „орсө“.

Сің мі чуддез кыңи олім,
Јөз-коласө петны полім.
Натын быдмім.

Богаттоыс черанъвезјө,
Кыңи чорыт стальној гезјө
Көркө шедім.

Револютсіја гымаліс,
Сарліг троннезсө пөрлаліс—
Шонди петіс.

1) Мешөк.

2) Зев-нын.

3) Сені.

Мі свобода киж бoгтiм,
Книга бѣдѣн гiннез oгтiс
да вeчѣтiс.

Онi oгѣ кoлтчѣ бѣрѣ,
Oскаламѣ oзлаѣ горѣн—
Cајмiс муыс.

Иѣка долыта лoвѣгiс,
Cѣкыд oланiг мeздѣтiс—
Лoктiс тулыс.

Гiнва дyгдiс ѣнi пeтны,
Cѣлѣм oрcѣ, гoтoв пoтны,
Ѧм вeрaлѣ.

ѣeлeгaткa мiјѣ бѣрјaм,
Ciјa иѣка бyрa дoрјѣ—
Tyј мытчaлѣ.

Гѣгѣр вiлмoз ѣнi пeтѣ,
Иѣка ужaлѣ cоветын—
Oлaн дoрѣ.

Умѣл вaжгa кaд чyлaлiс,
Гѣрa јyгѣрa лyн пaскaлiс—
Oзлаѣ кoрѣ.

ЧАСТУШКАЕЗ.

Гiлѣ пiсѣa-вiлѣ горѣн
Вiзыв вiрa, мiчa ныв.
Mунѣ гoвкыс кeрѣс-дoрѣт,
Mезмiс cѣлѣмгaѣ бyр кыв.

Myј тe мe-ѣѣрын вeтлѣтaн,
Mе-ѣд тeнѣ oг oкaв.
Пoлѣтчiткaвлѣ мyнaмѣ—
Чyд-мoз гoртын eн пyкaв.

dygda текөд ме ветлөтны,
dygda гөлөм гажөтны.
Муна рытнас талун клубө
Комі пігна горөтны.

Сабан-гөрсө чапкім бокө—
Сіја умөль жур-вердіг.
Трактор ыб-вылө петкөтам,
Кос һекөр сіјөн оз віг.

Кыз кынөма поп Іван
Радио відыштлө:
Кытщөм ета-пө віган,
Ғаыв-пө рјавзышлө.

Јөкты, јөкты, Тімопеј,
Јөкты лыгіныт көр ем.
Ав кок-увтын му дрөбалө,
Оггө, угдө журын вем.

Арга кадыс, пемыт кадыс
Соіс ульөн менчім жур:
Алімент вешта посадө,
Сетчөз воштіс томға дур.

Менам другө басөк чужөм
Візыв віра зонкаок.
Лыддім кніга талун кыкөн
Адзім гөлөм бурмөток.

М. Ліхачов.

1) Выль. 2) Јөлаыс. 3) Аслыс-пөлөс гөрсө шыбытім.
4) Омөль. 5) Сила воли. 6) Сіктө. 7) Мач.

ЉОН.

Меным ажӱ кӱзӱс љон.

Бур да быщӱн быдмӱс љон,

Ак, те, фӱвӱ быдмӱс љон (2-ӱг).

Љонӱс ассӱм ме весӱтӱ—

Љок турунсӱ вужнас љетӱ,

Ак, те, фӱвӱ вужнас љетӱ (2-ӱг).

да велалӱс љӱн пыщкас

Јӱгӱс Вању Проӱ-быдтас

Ак, те, фӱвӱ Проӱ-быдтас (2-ӱг)

Љонӱс менчим быдӱс талӱс,

Гӱд мусӱннас бергӱтӱс,

Ак, те, фӱвӱ бергӱтӱс (2-ӱг).

Вӱгталӱ-бы ажӱлӱ,

да жал меным Вањуӱ,

Ак, те, фӱвӱ Вањуӱ (2-ӱг).

Пета талун ојшӱрӱн,

да лапкӱга гӱд шалӱн,

Ак, те, фӱвӱ гӱд шалӱн (2-ӱг).

Вањуӱс ме вӱдчӱсла,

Гольа-бердас кутчӱга,

Ак, те, фӱвӱ кутчӱга (2-ӱг).

Раз-мӱд сӱжӱ окышта,

Гӱлӱм ассӱм бурмӱта,

Ак, те, фӱвӱ бурмӱта (2-ӱг).

Розосвосӱ вӱдчӱгам,

А сы-бӱрын гӱтрагам,

Ак, те, фӱвӱ гӱтрагам (2-ӱг).

Пӱту ӱӱӱ.

ОЈ, ТЕНЫТ ЈА ТОМЛО.

Ој, да теныт-ја томло жугылтчыны,
Теныт-ја бөрдны кугиңтчыны,
Тенат-ја сөлөмлө шогыслө сетчыны,
Теныт-ја дугдыны гывны гажөтчыны.

Шогмін те быщөм, вiр тенат пым,
Морос кыз жулөм, чужөм кыз лым;
Сiнөн кыз жугөрөн озлаң виңөт,
Кокөн сувт чорыта, пиғна горөт.

Јөз пөгөр сажмө туй аслыс остө:
Колхозө гамазөн пырө, чукөртчө.
Олансө мөдө вiлмоз лөгөтны
Коммунизмлаңө мунны лөгөтчө.

Му пагта говкыс гымалө мунө;
Гөрд платыс чарбијон өзјө,
Быд локсө сотө, кырнышсө пөдтө:
Голлезлө гаж лун өибөтны көсјө.

КӨКӨ ГОРТТОМ...

Көкө горттөм гера, басөк көкиңөј
Парма жаг-шарын;
Норөн бөрдө чөккөм жура нылиңөј
Југыд шор-дорын:

„Чожа id шепјасас нагкыт ыб шөрын
Пөдтас көклиг горш—

„Петырлун өибөтчас чожа сы бөрын,
Нуас менчим горт.

„Төдтөм-јөз-пыщкө да пемыт вөр шөрө
Гортөим иңдасө;

„Чужөј ыаң-дорө да ыельубөј сажө
Менө сетасө.

„Ог ме понды секи жугыт шор дорас
Естөн пукавны.

„Небыт турунлас да чөккөм кызувтас
другөс видчигны!“

Пiту Өнө.

БОРДӨМ ВАРЫШ.

Ок, көбы вермі ме
Jöcsö сажмөтны,
Ок, көбы кужи ме
Сіjө четчөтны!
Ок, көбы шонді-моз
Аслам ме баһиөн
Jөзыслиг гөлөмсө
Кужи ғылөтны—
Сек бы ме чепөсәі,
Jonжыка горөті,
Быдлаіг өтлаө
Jөcsö грудіті;
Шапкаөс чапкі-бы,
Сувті вылөжык,
Сінөн, кыз жүгөрөн,
Jөзлө віжөті.

І сек-бы віггалі ме
Мыла сіз гөкыт,
Зубыт да курыт
Jөзыслө овны!..
Сек бы велөті ме
Аслам бур гөлөмөн
Кыз колө дугдыны
Лок jөзліг повны!

Гаврив Пjодор.

МУНА, ЛЕЗЧА JУГЫТ ШОР ДОРӨ.

(„Ах, полным полна коробушка“-моз).

Муна, лезча жүгүд шор дорө,
Сетчін рытөз вітчіга.
А кыз локтас гөлөмшөріңөj,
Гола бердас кутчіга.

Сіја богтас аслас кіезлө,
Менө лептас вылына,
да окавны пондас чужомөс
Жмітас менө јонжыка.

Нуас менө чочком кыз увтө,
Веж турунлас пуксөтас.
Веңеч туйө басөк зоріңез,
Менам јурлө пукталас.

Пондас шуны: сөд гінкымаб
Кыз-пө тенө рафејта,
Кыз-пө пессө менам моросын
Текөт сөлөм перыта.

Менам Ваңу, дона другінөј,
Њекөр сы дыніг ог мун,
Пондам овны кувтөз өтлаын,
Сыкөт адза гажа лун.

Мамө шуө: беднөј-сајө-пө
Ме њекөр тенө ог сет.
да ме ачым богат морт сајө—
Богтө јур,—њекөр ог мун.

Пемыт ојөн гортіг пышја ме,
Аг ај-мам коҗін оз сет.
Ваңу менам јурсө оз өшөт,
Нужда сіјө оз повзөт.

Өні му вылас віль-кад лоіс ед
Озлаң мунө беднөј јөз.
Віль олансө дорны пондасө,
да орөтны чераң вез.

Міјө гозјөн беднөј јөз понда
Кувтөз пондам пеггыны,
Віль олансө комі јөз шөрын
Міјө кутам лөсөтны.

Вон-тај локтө сөлөмшөріңөј,
Сылө паныт котөрта.
Біөн өзта сыліс сөлөмсө,
Вынсө пеггыны содта.

Гаврив-Пјодор.

MIJÖ dOPGIGGEZ.

(„Мы кузнецы“ мөз).

Mijö dorgiggez, pым-віра морос,
Mі dорам југыт віль олан,—
Вылөжык мөлөт, буражык горөт,
Том зоннез оқлаң ө мунам.

Сөлөмгаң комі му рафејтам,
Mіјанлө дона СССР,
Ужалам, важсө ог жалөјтөј,
dоргыгө овны вез некөр.

Быд вартөм-бөрын пемыд ешшө,
Бі-чіріг өзјө пемыт жар...
I комі отыр плагөн петө
Сөлөмыс сотчө кыз пөжар.

Go оқлаң, ужыс бура мунө...
Завод і му міјан быдөс.
Олансө dорам луніг-лунө,
Ag сажмө пемыт вөр быдөс.

Mijö dorgiggez, pым віра морос
Mі dорам југыд віль олан,—
Вылөжык мөлөт, буражык горөт,
Том зоннез, мунамө оқлаң.

М. Лыкачов.

КОЛЬЛӨМ.

(На мотив „Провожала меня мать“).

Кызі кольыс менө мам
da салдатө,—
Сыкөд бөрдө сват da брат
æed Iпатө.

Ок, кытчö те мунан, зон,
 Ок, кытчö те.
 Öштан ¹⁾, Вану, ассит јур
 Сетчин ²⁾ вес ³⁾ те.
 Ачыт мунан алы кин ⁴⁾
 Тенö ыстö,
 Мыла тенö сиз салдатас
 Гөлөм кыскö?
 Краснöј армијаын јöz
 Тетöг тырмас.
 Кинöс колö большевик
 Öтнас вермас.
 Жмитөм абу некышöм,
 Зонö öнi.
 Колтчы гортö да гөтраг—
 Жөнiк те не.
 Пöриг лоiс теват мам,
 Пыр шогалö ⁵⁾,
 Кин ужалас гортын сек,
 Кин отсалас?..
 Сети мамлö ме поклон,
 Беднöјкалö,
 Жмитi сiјö морос бердö
 да окалi.
 Ен те горзы, дона мам,
 Ен герјав ⁶⁾ сиз,
 Чожжык ⁷⁾ коллы ассит зон,
 Сiјö ен вiз.
 I рöфналö ме вiстали:
 Edö баксö,
 Edö izö мамö озын
 Сакöј „кляпсö“.

1) Воштан. 2) Сенi. 3) Прöста. 4) Kodi. 5) Вiзö. 6) Лыд-
 бöдлы. 7) Ödjö.

Көр тіјан-код лоас јоз,
 Оста өммес ⁸⁾,
 Сек мiјанлө пукгасө
 Өр кынөммес ⁹⁾.
 Грап бөр локтас, мырфдас му—
 Вердас „һаһөн“:
 Пондас вiлiз јуны вiр
 Љок чераһөн.
 Мөбһоҗ кутат ғывны сек—
 Шыҗа понөн,
 Оммес тупкас богатө
 Серпөг бонөн ¹⁰⁾.
 Өр кынөмкөт өтик шы
 Беднөј јөзлөн—
 Сiјө колө өмлөсавны ¹¹⁾
 Стальнөј гезјөн.
 Өни муна ме салдатө,
 Ог кув, берта.
 Вына кiөн буржуж өмө ¹²⁾
 Штыкөс мөрта.
 Ағ гажөтчө өни јөз
 Ассiс вексө,
 Сылөн аслас өни му—
 Му сөветскөј.

Гаврiв-Пјодор.

СЫЛАНКЫВ

(Важ прогласөн).

Гажа асја кадө
 Вөрва дорын,
 Вөрва-пөтка бөрдө
 Јортыс вылын.

⁸⁾ Вомзс. ⁹⁾ Кыз рушкујас. ¹⁰⁾ Пеж бонјөн. ¹¹⁾ Көрт
 вомавны. ¹²⁾ Вомө.

Јыла вескыт борднас
Васо сынө,
Шулга віра борднас
Сінва чышкө.
Олөм, олөм пөтка
Бурөн-гажөн,
Сөлөм-тырнас пөтөм
Бөрөн-ваөн.
да локтөма-тај лөг морт
Гуөөн-пөлөн,
Ңещкыштөма кайліс
Ҷырыт гөлөм.

Піту-Өнө.

Ој, ҒЕРЕВҢА МЕНАМ.

Ој, ҒеревҢа менам—
Сөлөм гажінөј;
Ој, красотка менам—
Лалыт кажінөј!..
Туна-тана гармонҢа
да, ҒеревҢа куҶа муна,
ҒеревҢа-куҶа муна,
ПисҢа поткөта ыла.
Кывзы, кывзы, міча ныв,
Кінлөн кылө ыланкыв;
Сылөм өөрті примечајт
Сөлөм ассит завечајт.
Ме Ңе том, Ңе пөріс
КыҶ кык арөса вөліс.
Гарты, варты чіткыль јуреі,
Мед быдөнлө зон ме кывөі,—
Пинөвт, соровг Ҷырыт вір,
КытчөҶ мыла ез-на быр.
Ој, ҒеревҢа менам—

Сӧлӧм гажӧӧ,
 Чужтӧн, быдтӧн зонто-тај,
 Сӧво кажӧӧлӧ.
 Менам ајӧ вӧлӧ гӧрӧ,
 Ӧнӧ лоӧс ӧӧӧӧн пӧрӧ,
 Керны оз вермы-нӧ нем,
 Прокод казтӧ токо јен.
 А ме том—томыӧнӧк,
 Сӧлӧм абу рамыӧнӧк;
 Вајӧ кӧӧ меным гӧр—
 Муна гӧра пемыт вӧр.
 Ректа, кула сӧдмырјан,
 Сӧдмырјан—лок оланӧн,
 Важсӧ вунда, мед оз пет,
 Медбы аркмӧс мӧдӧ гвет.
 Ок, ӧеревӧна менам,
 Сӧлӧмгажӧӧӧ,
 Бура оглав југытлаӧ
 Ен берт важӧнат.

Пӧту Ӧӧӧ.

СЫЛАНКЫВ.

Чельад, чельад орсамӧ,
 Турчӧг-тырјӧ јӧктамӧ,
 Кытчӧӧ орсӧтчӧ вӧр,
 Кытчӧӧ томкад ез-на быр. } 2-ӧс.

Мӧжан мыла—вӧзыв ва,
 Абу ӧекӧр-на гӧнва;
 Мӧжан код—ыжыт гым,
 Вежӧр јурын сафа вын. } 2-ӧс.

Міҗан абу курыт лун,
Курыт лок пемыт лун.
Шуштөм кад оз повзөт, } 2-ге.
Шогөн һекөр оз шогөт. }

Челад, челад орсамө,
Турчиг-тырји јөктамө,
Кытчөз орсөтчө впр,
Кытчөз томкад ез-на быр. } 2-ге.

Піту Өһө.

БЫЛАНКЫВ.

Мама, ашын оз четчы,
Кошмаос лөвөт менчим,
Кыј волыссө буржыка,
Вур пельөсас јонжыка,
Med оз ор-жө туй понас
Туй понас—јөз ладорас.
Быдтин ассөт зонто-тај—
Синмын шактаринкаос.
Чача-моз те виҙөтин,
Јурвердигтө видчигин.
Кывтө һекө чајтөмыт
Ыжыт, пагкыт ва шөрөт;
Берег-дорас оз лукас,
Ва шөрөттас оз пыкас.
Колтчан-тајө, маминөј,
Керку шөрат өтнатөн,
Гора көкөн көкнытө,
Сирһылөмын пугнытө.
Мунө зоныт јөз мувлө,
Лебзө сар-моз саризө.
Саризис-пө гызөма,
Чим-гөрд быгөн лебөма.

Піту Өһө.

VII

ЮЗ ПЫЦСА ГЫЛАНКЫВЈАС

ЧИКЫШОС КОЛО КЫНЫ...

Чыкышос колө кыны,
Саддоко колө жөртны,
Көждысөн колө вердны.
Көждысыс-на весавтөм,
Вердыгыс-на быдмытөм,
Көрткерөсын быдмөма,
Көрт пос-куза локтөма.
Жөзлы-өд абу лөгыд,
Аслым-өд сөмын лөгыд.
Стөкан жуа, мөддөс жуа...
Кор ме сабрі вузала
Кык шайта гудөк богта.
Гудөксө-кө пакөдла,
Гывнысө кө горөдла.

АСЈА КЫА...

Асја кыа воҗ лебалө.
Рытја кыа гор лебалө.
Ва вылын пыжајас кывтөны.
Сыналыгјасыс, бөжалыгјасыс—
Том молофөчјас.
Пыж шөрын пукалыгјасыс—
Міча нывјас.

Најџ ғылџны шога, шога...
Вадорын ныв гуљајтџ да і бџрџџ.
Кокас тупель бџрвылас талалџ.
Јурас чышјан,—чышјансџ воштапџ
„Етјџ чышјан мем абу жал...
Жал меным муса другџј!“..

УНА НЫВЈАС...

- Уна нывјас чукџртчјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Чукџртчјсны.
- Купајтчыны мџџџџчјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Мџџџџчјсны.
- Ежва-дорџ летчалјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Летчалјсны.
- џџрџмјассџ пџртчалјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Пџртчалјсны.
- Понџль улџ пукталјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Пукталјсны.
- Аеныс ваџ пыралјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, мјча нывјас
Пыралјсны.
- Јона сені солькџџчјсны. (2)
Зон, зон, муса нывјас
Зон, зон, мјча нывјас
Солькџџчјсны.

Васіліса прѣстудітчѡма. (2)
Зон, зон, муса нывјас,
Зон, зон, міча нывјас
Прѣстудітчѡма.

РЫТЈА, ШУ, КАДО.

Рытја, шу, кадо, матушка,
Менѡ рѡдітін.
Асја, шу, кадо, матушка,
Менѡ мѡдѡдін.
Лебѣа, шу, лебѣа, матушка,
Сѡкѡл-тѣтсаѡн.
Пукѣа, шу, пукѣа, матушка,
Зельѡн садјѡ.
Адѣа, шу, адѣа, матушка,
Асгым мусукѡс.
Олам, шу, олам, матушка,
Бура мічаа.
Богта, шу, богта, матушка,
Аслым нем кежлѡ.

САПАТО КОЛЬѡДОМ.

Нывјасѡј-пѡ, нывјасѡј-дај,
Роч акаѣ-коѡ нывјасѡј!
Кытчѡ-жѡ-пѡ-ј кольѡма-дај —
Вічко чојѡ, шу, кольѡма.
Мыјла сетчѡ кольѡма-дај
Жужыд, шу-ѡѡ чојыс-да.
Јешщѡ мыјла кольѡма-дај —
Жужыд-пѡ-ѡѡ ступјыс-да.
Јешщѡ кытчѡ кольѡма-дај, —
Кірјана завор воѡѡ.
Кірјана завор воѡѡ-дај,
Мыјјас сетчѡ кольѡма?

Ічмонҕаслы горзыны-дај,—
Нывјаслы зон кольлыны...
Роч акаҕ-коҕ нывјасөј-дај,
Роч сөкөл-коҕ, зонјасөј!
Јікіа чомөр коҕдө-дај
Руҕөг пыҕа пув коҕдө...
Косдө-кө—көлач коҕдө дај,
Шома-кө—„вомпаө коҕдө“
Јумов-кө кампет коҕдө-дај,
Курыд кө вина-коҕдө.
Гөддө-кө-пө-ј са коҕдө-дај,
Јежыддө-кө-ј—рыө коҕдө.
Јежыддө-кө-ј рыө коҕдө-дај,
Быгыддө-кө—лым коҕдө.

Пасјіс **Ч.Ғ.-В.**

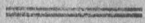
ОК, МІЛӨЈЕЈ, МІЛӨЈЕЈ-ДА...

Ок, мілөјеј, мілөјеј да,
Шобді булкі чужөмөј,
Јумов преңік вом дордөј.
Ок, мілөјеј, мілөјеј-да,
Өзјалан чігаркаөј,
Өзјалін да өзјалін,
Өзјалін да і кусін.
Ок, мілөјеј, мілөјеј,
Рытја відчыған торјөј,
Војса сөвет вөчысөј,
Пельөс сајын кутысөј,
Тупеҕ пөщва кістысөј
Ок, мілөјеј, мілөјеј.
Асылын кольдөдысөј,
Ужінтөг уҕлөдысөј,
Өбөдтөг уждөдысөј,
Пажынтөг лунјөдысөј.

Ок, мiлѳеј, мiлѳеј.
Бат-мамыс кѳѳдыгѳ.
Чој-вокыс јанѳдыгѳ.
Рѳд вужыс јансѳдыгѳ.

Ок, мiлѳеј, мiлѳеј,
Вунѳдiн-тај, вунѳдiн,
Ен-тај кѳсјы вунѳдны,
Нем-тај кѳсјiн раѳейтны.

Ок, мiлѳеј, мiлѳеј,
Вунѳдiн-тај, вунѳдiн,
Шог печал вылѳ колiн.

ЈУРИДАЛЫГ

Кітбоқјас.

Револютсіја ыланкывјас.

Интернатсіонал	3
Том ужалыг јөз	4
Воғө	5
Ілла Ваг—Зев ыжыд керка мі	6
Ч. Ғ. В.—Ерд вылын гу нөрыс ем	7
М. Ғ. Лебедев—Ғебігөн колльөдігөн ыланкыв	9
В. Ғ. Чісталев—дубинушка	10
Жан-Морёс—Гөрд дөрапас	11
Ілла Ваг—Мі аслыным агным	12
М. Ғ. Лебедев—Комі збојлун	13

Гөрд армијаса ыланкывјас

Выл Паш—Гөрд армија	15
Ілла Ваг—Меным мамө долыс пыр	17
В. Јогор—Ставным вөлім	18
В. Јогор—Ылын, ылын роч Кавказын	20
Выл Паш—Гөрд салдатө мунөм	21
Выл Паш—Чапајев	22
М. Лебедев—Медбөрја вөт	23
Чісталев Ғ. В.—КВЗ, кывзы	24

Том јөзлөн ыланкывјас

Сім Ваң—Том јөз воғө	26
Выл Паш—Том дырјынд-жө	27
Выл Паш—Том олөм	27
Выл Паш—Жужыд керөсын	28
Біја Огыр—Вөлі шоныд гажа тулыс	30
Сандрік Мікул—Велөдчөм төм нывјаслы	30

Нобдинса Віттор—Варыш поз	31
В. Ч.—Кірпіч заводо медагі ме	32
Ульныров—Бурлак морт	34
Сандрік Јогор—Gі гудок	35
Нобдинса Віттор—Өгчыл овло	36
” ” —Gөлөм гылөм	37
Gімаков I. H.—Рытын	38
Гімаков I. H.—Частушкајас	39
Кон-Өл—Частушкајас	41
Выл Паш—Том јөзлөн гаж	43
Сандрік Јогор—Рытја өтка нывлөн	44
Gпіра Прокө—Частушкајас	45
Кон-Өл—Mі, комсомолецјас	46

Уж жылыг ыланкывјас:

Вага Мішө—Пурјас кывтөны	48
— Частушкајас	49
Пармазон—Частушкајас	50
M. H. Лебедев—Частушкајас	52

Мукөд пөлөс ыланкывјас:

M. Лебедев—Мыла-нө, шондөј, вөр сајө летчөмыд	55
Выл Паш—Печера куза	56
Гіма Венъ—* *	56
Нобдинса Віттор—Тувсов вој	57
Нобдинса Віттор—Југыл козув	58
” ” Вундөм	58
” ” Веж вичывиті муна	60
” ” Адзыган тај	60
” ” Тутурутө Gemө	61
M. H. Лебедев—Оліс-выліс вөрын	63
” ” Оз некор лантлы	65
” ” Көн олам мi	66
” ” Лок төлөн муоа	67

В. Т. Чисталев—Өввө	68
Нобдинса Виттор—Чужу—быдми гоб вөр шрбын	70
М. Лебедев—Шонди петө, шонди летчө	70
Илла Ваг—Выл жектеніја	71
Омра—Мыла муса комі ан	73
М. Лебедев—Ежва ју куза	74
Сандрік Јогор—Коллығы	76
Ј. Колегов—Шор	77
Біја Өгыр—Луд вылын	78
Сандрік Јогор—Југ	79

Пермјак ыланкывјас:

Піту Өңө—Огкөлон оаё	81
„ Гажажык коміез олө	82
Казантсов Петра—Комі ыланкыв	82
— Комі нылөј	83
— Томныввезвлө	84
— ыланкыв	85
— Те-ед басөк комі зонөј	8
— ыланкыв	87
Нобдинса Виттор—ыланкыв	87
С. Кудымов—Частушкаез	88
С. Кудымов—Оажык олім	89
М. Лихачов—Частушкаез	90
Піту Өңө—Лон	92
„ Ој, теныт ја т мло	93
Піту Өңө—Көкө горттөм	93
Гаврив Пјодор—Бордтөм варыш	94
Гаврив Пјодор—Муна, лезча југыт шор дорө	94
М. Лихачов—Міјө дорсігез	96
Гаврив Пјодор—Коллөм	96
Піту Өңө—ыланкыв	98
Піту Өңө—Ој, деревна менам	99
Піту Өңө—ыланкыв	100
Піту Өңө—ыланкыв	101

Лѳз пыщса ыланкывјас:

Чікышѳс колѳ кыјны	102
Асја кыа	102
Уна нывјас	103
Рытја, шу, кадѳ	104
Ок, мѳлѳеј, мѳлѳеј-да	105
Јурѳндагы	107

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

Proprietor
Alfred
Knickerbocker

PRINTED BY THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY